

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviap.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 67
(24 вересня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	22
ПОЛІТИКА	33
ЕКОНОМІКА	41
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	46

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Звернення Президента України до учасників Одеського фінансового форуму

Високодостойна громадо!

Щиро вітаю учасників Одеського інвестиційного форуму, – тих, хто посправжньому вірить в велике майбутнє європейської України і в колосальні перспективи української Одеси.

Станом на початок минулого року українська економіка ще не оговталася від удару, завданого світовою економічною кризою 2008-2009 років. І тут же – пережила глибокий шок від війни. Йдеться, по-перше, про наслідки бойових дій, як-то фізична втрата великої частини економічного потенціалу внаслідок російської окупації Криму та Донбасу. А, по-друге, про практично повне закриття для України російського ринку. Насправді це є нічим іншим як актом економічної агресії, що має на меті удушити країну фінансово.

Однією ногою ми вже були зависли над прірвою... Але подібно досвідченим альпіністам зібралися з силами, утрималися і продовжуємо наше сходження на вершину. На цьому шляху українська влада мусила ухвалювати і непопулярні рішення. Ми свідомо заплатили за них певною втратою політичних рейтингів, але забезпечили економічний порятунок країни.

Здійснено рішучі заходи з макрофінансової стабілізації. Дефолту, який багато кому видавався неминучим, а наші вороги на нього дуже очікували, ми не дали цієї радості – дефолту не сталося.

Є обгрунтована надія на відновлення економічного зростання найближчим часом. Ви, напевно чули вислів Крістін Лагард з високою оцінкою тих зусиль, яких доклала українська влада в макроекономічній сфері. Але про довіру з боку наших країн-партнерів, міжнародних фінансових організацій свідчать не лише слова, а й дії: за підтримку реформ в Україні голосують не лише заявами, а й грошима.

Наше ж завдання – замість кредитної фінансової подушки забезпечити безперебійне енергетичне живлення економіки потужним потоком інвестицій, – як внутрішніх, так і зовнішніх.

На вас, шановні інвестори, чекають на землі і в космосі, тобто в АПК і на підприємствах космічної галузі. Україна належить до 5-6 держав, які володіють повним циклом створення авіаційної техніки. Потужні інвестиційні можливості має український паливно-енергетичний комплекс, де на порядку денному – масштабна модернізація газо- та нафтотранспортної системи. Однією з ключових конкурентних переваг України є наша транспортна інфраструктура, включно з одеськими портами... Вкрай привабливою є наша ІТ-галузь.

Інвестицій необхідні і великому бізнесу, і середньому, і малому. Потреба в них оцінюється в сотні мільярдів доларів, і здобути їх, – ми добре це усвідомлюємо, – можна лише в жорсткій всесвітній конкуренції за інвестиційні ресурси.

Крім макрофінансової стабілізації та санації банківської системи, ми зробили перші кроки для покращення ділового клімату. Спрощено процедуру відкриття бізнесу. Зменшено кількість дозвільних документів та ліцензій зі 143 до 85. Скорочено кількість податків з 22 до 11; хоча це і не призвело до зменшення податкового навантаження, але систему спростило і впорядкувало. І це лише поки що, бо буде й зменшення податків.

А тепер, шановне панство, про головне, що вас турбує. Про що говорити не дуже приємно, але промовчати – було б безвідповідально.

Гучні корупційні скандали й викриття, резонансні затримання, які у нас трапляються майже щодня, – підтверджують наявність політичної волі, моєї політичної волі боротися з корупцією і є індикатором того, що ми реально почали цей процес.

Ми сформували законодавчу базу для боротьби з корупцією. Створюємо відповідну інфраструктуру і на засадах жорсткого прозорого конкурсного відбору формуємо кістяк чесних і непідкупних правоохоронців, нездатних продаватися і готових іти до кінця.

Затримують посадовців, керівників державних агенцій, голів держадміністрацій. Важливо, що від корупціонерів очищається сама правоохоронна система.

Але викривати, звільняти і навіть затримувати – цього вже недостатньо. Люди справедливо вимагають суворого і невідворотного кримінального покарання за корупційні дії. Для цього ми готуємо зміни до Конституції в частині судової реформи і передбачаємо очищення та оновлення суддівського корпусу.

Шановні учасники форуму!

Країна, яка долає і здолає корупцію, стає набагато привабливішою для інвесторів, це очевидно. І все ж таки, є випадки, коли інвестують і в корумповані держави. Але ніхто не вкладає в країни, де йде війна.

Після боротьби за збереження людських життів, це друга за значимістю моя мотивація боротися за мир. Завдяки зусиллям армії та дипломатів нам вдалося локалізувати театр воєнних дій і вперше за півтора року забезпечити режим припинення вогню.

Для посилення міжнародної коаліції на підтримку України післязавтра я вирушаю на Генеральну асамблею ООН, а в перших числах жовтня – на саміт Нормандського формату в Парижі.

Це – причина, чому я не зміг приїхати на ваш форум.

Але я дуже хочу, щоб Одеська область стала брендом, пілотним проектом в Україні, інвестиційною гаванню зі сприятливим для інвесторів кліматом. Щоб вона зробила пробоїну в рядах олігархії та бюрократії, через

яку в Україну хлине потік інвестицій.

Немає такої сили, яка б здатна була протистояти кипучій реформаторській енергії Михайла Саакашвілі, який в усіх його починаннях має повну мою підтримку як Президента України і як громадянина.

Я радий, що життя вже довело правильність мого рішення запросити пана Саакашвілі до роботи в команді. Хоча на початку, я був розкритикований опонентами.

Я позитивно вражений, пане Михаїле, тим, що Ви за такий короткий термін вже встигли зробити, але головне – ще попереду.

Бажаю Вам і Одесі успіхів, а інвесторам – прибутків від вдалих інвестицій в Україну.

Не забуваймо, що з січня повністю почне діяти Угода про асоціацію та вільну торгівлю з Євросоюзом, ми стаємо привабливою частиною великого європейського ринку. І найбільше виграє той, хто прийде до нас першим.

Україна відкрита для тісної співпраці та конструктивного діалогу з іноземними компаніями, які прагнуть розвивати свій бізнес в нашій країні.

Приходьте до нас, інвестуйте, працюйте, розвивайтеся, отримуйте свій прибуток і примножуйте наш валовий національний дохід.

Дякую за увагу!

Слава Україні!

*(Офіційне інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/zvernennya-prezidenta-ukrayini-do-uchasnikiv-odeskogo-finans-36016>). – 2015. – 24.09).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

М. Закіров, ст. наук. співроб. СІАЗ НБУВ, канд. іст. наук

Реформа децентралізації: надії, перестороги і виклики

Проблема децентралізації у новітній історії України має тривалу історію. Проте ніколи ще вона не наповнювалася таким драматизмом. Активне обговорення законопроекту № 2217-а про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади, яке тривало протягом останнього часу, виявило широку і різнобарвну палітру думок – від схвалення й підтримки до жорсткої критики і намагання активної протидії. Це і не дивно з огляду на важливість самого документа і його потенційне значення для подальшого розвитку країни. «Метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація повною мірою положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування»,

наголошується в пояснювальній записці
(http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812).

Отже, запропоновані зміни мають стати ще одним кроком до наближення України до європейських стандартів і виправдання надії про європейське майбутнє нашої держави.

Законопроект № 2217-а передбачає суттєві зміни адміністративно-територіального устрою України. Зокрема, первинною одиницею в системі адміністративно-територіального устрою України має стати громада. Передбачається утворення виконавчих органів місцевого самоврядування громади, які є підконтрольними і підзвітними раді громади. При цьому голова громади головує на засіданнях ради громади, очолює виконавчий орган місцевого самоврядування громади. У свою чергу районна рада, обласна рада обирає зі свого складу відповідно голову районної ради, голову обласної ради, який очолює виконавчий комітет ради.

Важливою складовою реформи є впровадження бюджетної децентралізації. Органи місцевого самоврядування отримують матеріальну й фінансову самостійність, основу якої становитимуть земля, рухоме і нерухоме майно, природні ресурси, інші об'єкти, що є в комунальній власності територіальної громади; місцеві податки й збори, частина загальнодержавних податків та інші доходи місцевих бюджетів.

Поряд з тим у законопроекті № 2217-а передбачено створення своєрідної системи стримувань і противаг, однією з ключових ланок якої стає посада префекта, що впроваджується в Україні вперше. Згідно зі статтею 118, «виконавчу владу в районах і областях, у Києві та Севастополі здійснюють префекти». Префект є державним службовцем, якого призначає і звільняє Президент України за поданням Кабінету Міністрів України. Префект під час здійснення своїх повноважень відповідальний перед Президентом України, підзвітний та підконтрольний Кабінетові Міністрів України. Особливості здійснення виконавчої влади в Києві та Севастополі визначаються окремими законами. Відповідно до покладених на префекта обов'язків з нагляду за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування, префект зупиняє дію актів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України з одночасним зверненням до суду.

Крім того, законопроектом враховано Комплекс заходів з виконання Мінських домовленостей від 12 лютого 2015 р. Відповідно до нього в законопроекті передбачено, що особливості здійснення місцевого самоврядування в окремих районах Донецької і Луганської областей визначаються окремим законом.

Розробники законопроекту зазначають, що запропоновані в ньому зміни повністю відповідають європейським та міжнародним стандартам, враховують відповідні висновки й зауваження Венеціанської комісії та дадуть змогу забезпечити спроможність місцевого самоврядування і побудову ефективної системи територіальної організації влади в Україні (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812).

Проте, не зважаючи на зазначений висновок високоповажної міжнародної інституції та визнання Конституційним Судом України відповідності документа Основному закону, суперечки тривають. Слід зазначити, що на нелегкий і відповідальний процес внесення змін до Конституції у нинішній ситуації додатково тиснуть як внутрішні проблеми нашої країни, так і зовнішньополітичні чинники.

Зокрема, Президент П. Порошенко наголошує на тому, що децентралізація має цивілізаційне значення, яке стане ще одним етапом на шляху подолання радянського минулого. «Справжнє самоврядування неможливе в авторитарній державі, деспотія не терпить ні самостійності громад, ні, тим більше, свободи громадянина. Децентралізація наблизить нашу політичну систему до європейської», – підкреслює П. Порошенко (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/518>).

Слід зауважити, що хід конституційної реформи в Україні з огляду на поточну політичну ситуацію набуває важливого міжнародного значення. Не випадково Президент пов'язує необхідність широкого роз'яснення сутності конституційних змін щодо реформи децентралізації, схваленої Верховною Радою в першому читанні, з тим, щоб на виконання Мінських домовленостей конституційні зміни відбулися до кінця цього року.

Саме зовнішньополітичний аспект прийняття змін до Конституції підкреслює і колишній посол США в Україні С. Пайфер. Він, зокрема, зазначив, що децентралізація – це ключовий пункт Мінських угод. Крім того, в Україні з'являється шанс не лише провести необхідні для країни реформи, а й продемонструвати світові свою здатність дотримуватись слова і виконувати взяті на себе зобов'язання. Оскільки росіяни і сепаратисти, на думку С. Пайфера, навряд чи будуть виконувати Мінські угоди. «Дуже важливо, – наголошує дипломат, – щоб Україна виглядала стороною, яка робить усе, що вона може для імплементації Мінських домовленостей. Бо в кінці року, коли люди питають чому Мінськ-2 провалився, Київ повинен буде покласти усю вину на росіян і сепаратистів». Таким чином, Україна як добросовісний партнер зможе і в подальшому розраховувати на підтримку Заходу, у першу чергу Європи. Щодо змісту реформи С. Пайфер зазначив, що він істотно відрізняється від бажань Кремля. Це і не дивно, оскільки, на думку американського дипломата, «...головною метою Кремля є намагання відволікати увагу і дестабілізувати уряд у Києві, зробити складнішим процес проведення політичних реформ». Саме тому, на думку С. Пайфера, «коли росіяни говорять про федералізацію, вони хочуть, щоб Донбас впливав не лише на місцеві питання, але щоб він міг втручатися і руйнувати питання національної політики...» (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/502>).

Примітним є той факт, що висловлені С. Пайфером зауваження вже знайшли відповідне підтвердження. Зокрема, офіційний представник МЗС Російської Федерації М. Захарова на брифінгу 3 вересня 2015 р. підкреслила: «...Поправки до Конституції України в частині, що стосуються статусу Донбасу, повинні бути узгоджені з цими територіями і повинні включати конкретні елементи децентралізації. Ці елементи децентралізації

передбачають визначення статусу російської мови, особливі економічні можливості для зазначених регіонів і багато іншого. Повторю, що все це повинно бути записано в Конституції України за погодженням з Донецьком і Луганськом»

(http://www.mid.ru/foreign_policy/news//asset_publisher/cKNonkJE02Bw/content/id/1731987).

Крім того, офіційний представник МЗС Російської Федерації зауважила, що одним з найважливіших питань врегулювання ситуації на Південному Сході України є його політична складова, а саме, налагодження прямого діалогу між Києвом і Донбасом, реалізація Мінських домовленостей у частині проведення конституційної реформи в Україні. М. Захарова зазначила, що зміст положень Мінських угод чітко зафіксовано, і вони не підлягають вільному тлумаченню і, тим більше, спотворенню. «Однак замість всього цього в проєкті конституційної реформи України українська влада записала фразу, яка включена в розділ так званих “Перехідних положень”, що мають тимчасовий характер, про те, що в окремих районах України може бути встановлений якийсь особливий порядок місцевого самоврядування, визначений якимсь окремим законом». Виходячи з цього, М. Захарова наголосила: «Авторитетно заявляємо, що в Москві хочуть тільки одного – якнайшвидшого мирного врегулювання ситуації на Південному Сході України і неухильного виконання Києвом узятих на себе зобов’язань по Мінським угодами, у тому числі в плані проведення реальної, а не уявної конституційної реформи» (http://www.mid.ru/foreign_policy/news//asset_publisher/cKNonkJE02Bw/content/id/1731987).

Отже, стає зрозумілим, що запропонована конституційна реформа, скоріше за все, не влаштуватиме російську сторону, оскільки офіційний представник МЗС Російської Федерації оцінила її як «уявну».

Про значну увагу до прийняття Україною конституційних змін з боку Москви свідчить також той факт, що дещо раніше голова російського МЗС наголосив: «Росія збирається покласти на стіл переговорів два документи – Мінські угоди і поправки до Конституції, прийняті Верховною Радою України». Тобто заздалегідь анонсується співставлення взятих Україною згідно з Мінськими угодами зобов’язань і того, що реально зроблено у прийнятих змінах до Конституції. «Просте зіставлення зобов’язань Петра Порошенка і того, що в результаті в Києві було зроблено, має бути дуже цікавим заняттям», – зазначив С. Лавров (<http://www.rbc.ua/rus/news/lavrov-obvinil-poroshenko-podderzhke-rusofobii-1439809201.html>).

Отже, міністр закордонних справ Російської Федерації анонсував побоювання російської сторони щодо змісту конституційної реформи в Україні. У свою чергу на брифінгу офіційного представника МЗС Російської Федерації М. Захарової ці побоювання були дещо конкретизовані. У першу чергу занепокоєння російської сторони викликають небажання Києва вести з керівниками самопроголошених «ЛНР» і «ДНР» прями переговори і відмова від надання всіляких політичних, економічних і культурних преференцій.

Не менш складним і неоднозначним є ставлення до законопроекту № 2217-а всередині України. Показовим щодо політичної ситуації навколо конституційної реформи стало обговорення і голосування у Верховній Раді 31 серпня 2015 р. Незважаючи на те, що зміни до Конституції України в першому читанні були схвалені, виступи депутатів і результати голосування виявили наявні розбіжності в ставленні до документа з боку різних політичних сил. Підтримали рішення фракції: «Блок Порошенка», «Народний фронт», «Опозиційний блок», «Воля народу». Проти проголосували депутати фракції «Батьківщина» і фракції «Радикальна партія Олега Ляшка». Майже в повному складі проти ухвалення запропонованих змін проголосували депутати фракції партії «Самопоміч». У підсумку документ підтримали 265 народних депутатів.

Одним з головних аргументів, що висловлюють противники прийняття змін до Конституції України, є побоювання, що ці зміни нададуть широкі права окупованим районам Донбасу і тим самим відкриють шлях до федералізації України, а не виключено, і до її повної дезінтеграції.

Водночас Президент П. Порошенко наголошує, що пункт про особливості місцевого самоврядування в деяких районах Донецької та Луганської областей насправді працює на укріплення держави. Чинна Конституція містить положення про можливість особливого статусу для окремих міст, і конституційними змінами ця стаття, навпаки, ліквідується. «Більше немає у нас парадуму суверенітетів. Немає у нас ніяких окремих статусів. Замість цього ми кажемо, що у нас будуть особливості місцевого самоврядування для окремих районів Донецької і Луганської областей, які зараз знаходяться під окупацією», – наголосив Президент (<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/518>).

На наш погляд, оцінюючи процес впровадження змін у Конституцію України, треба враховувати, що поточна внутрішньополітична ситуація в Україні характеризується, з одного боку, доволі високою активністю політичних сил напередодні виборів, а з іншого – недостатньою обізнаністю населення щодо реального змісту і прогнозованих наслідків впровадження запропонованих у законопроекті № 2217-а змін до Конституції.

Саме тому Президент П. Порошенко наголошує: «Зараз ніхто не буде прискорювати прийняття змін до Конституції у другому читанні. Саме зараз ми і маємо провести роз'яснювальну роботу – що таке децентралізація». За словами Президента, має бути відповідна роз'яснювальна література, в областях – проведено широкі заходи, «... щоб люди, кожен, мали можливість переконатися, що ні в якому разі його не обдурюють, що децентралізація – це наближення влади до людей, передача значного фінансового ресурсу територіальним громадам, можливість і більшої відповідальності влади».

Глава держави висловив упевненість у тому, що голосування за законопроект конституційних змін щодо децентралізації у другому читанні відбудеться вже після виборів. «Фактор місцевих виборів більше не буде тиснути на ті чи інші політичні сили. Графік буде дуже розумно вибудований. Нікому це зробити не дамо», – заявив П. Порошенко

(<http://decentralization.gov.ua/news/item/id/518>).

Як бачимо, під час аналізу поточної ситуації і реакції українського суспільства на зміни до Конституції дійсно слід враховувати фактор місцевих виборів. І Президент підкреслює, що цей чинник має вагомий вплив на риторику представників окремих політичних сил. На нашу думку, з цим цілком можна погодитися, враховуючи традиційне намагання політиків використовувати різноманітні інформаційні приводи для власного піару й критики опонентів. Отже, можна сподіватися, що після закінчення місцевих виборів зміниться і ситуація, і розстановка сил щодо питання прийняття остаточного рішення. Але при цьому можна припустити, що позиція Росії, найімовірніше, залишиться без змін.

Проте слід зазначити – перестороги щодо впровадження змін до Конституції побоюваннями можливої легітимізації окупованих територій не обмежуються. Зокрема, головний редактор газети «Новая волна» В. Муравицький зауважує, що конституційну реформу в Україні планується проводити за польським проектом. Навіть термін «децентралізація» запозичений з польської адміністративної реформи. Причому, за висновками журналіста, польська система не лише взята за зразок в Україні, але її впровадження активно лобіюється польською державою. В. Муравицький навіть використовує термін «Польський проект». На його думку, згідно із зазначеною системою, центр не матиме жодних фінансових зобов'язань перед громадами. Унаслідок того, що «...нижні рівні самоврядування повинні будуть повністю себе забезпечувати... стерпно існувати бюджетна сфера зможе лише у великих містах». Поряд з тим «... представники Президента... можуть одним розчерком пера розпустити усі органи місцевого самоврядування». Крім того, оглядач зазначає: «Цілком очевидно, що проголошуючи унітарну, децентралізовану державу з новою конституцією, Порошенко зовсім не бере у розрахунок ДНР і ЛНР. Попросту вони у цій системі не потрібні». Отже, незважаючи на те що конституційну реформу позиціонують як один з важливіших пунктів Мінських домовленостей, у запропонованому варіанті вона, за висновком В. Муравицького, не здатна не тільки «припинити братовбивчу громадянську війну, але і мало-мальськи полегшити життя пересічного українця» (*<http://mpsh.ru/1344-decentralizaciya-eto-ne-avtonomiya.html>*).

Власне бачення викликів, що постають перед українським суспільством, висловив директор Центру досліджень проблем громадянського суспільства В. Кулик. На думку політолога, ухвалення конституційних змін у запропонованій Президентом П. Порошенком редакції призведе до появи нового потужного опозиційного центру в середовищі громадянського суспільства. Причиною цього, на думку політолога, є те, що замість діалогу влади, експертного середовища і суспільства щодо пункту 18 перехідних положень законопроекту про зміни до Конституції України в частині децентралізації була лише його імітація. «Обговорення на місцях взагалі виглядало як забезпечення “одобрямс” в ручному режимі» (*<http://hvylyya.net/analytics/politics/konstitutsiy-na-reforma-namiri-argumenti-ta>*

spekulyatsiyi.html). Понад це експерт підкреслює, що українська влада свого часу обрала шлях «відтермінування конституційного питання», що в підсумку призвело до того, що під тиском ЄС, США та РФ Київ був вимушений взяти в розробку моделі не нами створені.

Крім того, за висновками політолога, українська влада не лише втратила ініціативу в конституційному процесі, але і зараз має дефіцит політичної суб'єктності. Оскільки замість послідовного виконання Мінських угод, у яких конституційне врегулювання має відбуватися в останню чергу, після припинення вогню, відведення озброєнь, відновлення контролю над кордоном і проведення виборів. «Навіть якщо припустити, що нас приперли до стіни, влада не може відмовлятися від політичних маневрів і відтягувати у часі та деформувати у процедурі нав'язане ззовні рішення. Натомість ми бачимо зворотний процес – “ламання через коліно” депутатів в парламенті, тиск, навішування ярликів», – зауважує В. Кулик (<http://hvylyia.net/analytics/politics/konstitutsiyna-reforma-namiri-argumenti-ta-spekulyatsiyi.html>).

На підставі проведеного аналізу можна зазначити, що процес впровадження змін до Конституції України щодо децентралізації йде на тлі складних внутрішньополітичних взаємовідносин. Суттєвий вплив на ситуацію навколо конституційної реформи здійснюють різновекторні зовнішні чинники. Проте, не зважаючи на строкатість оцінок щодо змісту, часу і тактики проведення реформи, ніхто не ставить під сумнів необхідність її проведення. Наразі залишається час для узгодження позицій, налагодження ефективного громадського діалогу і вироблення консенсусної тактики щодо внесення конституційних змін. За таких умов більшість пересторог вдасться врахувати, а на виклики знайдеться адекватна відповідь.

Ю. Якименко, мл. науч. сотр. «СІАЗ» НБУВ

Политические перспективы новых партий и региональных партийных проектов в оценках украинских экспертов

Норма закона о выборах, предусматривающая возможность участия в них политических партий независимо от даты их регистрации, стала отражением назревшего общественного запроса на обновление украинского политикума и поводом для более активного поиска основными политическими игроками способов использования этого запроса в своих целях. Следствием сложившейся ситуации стала активность в сфере партийного строительства, которая за последний год продемонстрировала тенденцию к стремительному росту – так, если в 2014 году в Украине было зарегистрировано 39 партий, по состоянию на сегодняшний день их общее количество составляет уже более 240.

В преддверии местных выборов, которые состоятся в Украине 25 октября, процессы вовлечения в политическую жизнь новых проектов

стали привлекать особенное внимание СМИ. По сообщению Центральной избирательной комиссии, в выборах примут участие 132 политические партии, при этом, как констатируют наблюдатели, часть из них и призвана продемонстрировать избирателям «политическую новизну» с учетом сложившихся электоральных предпочтений в различных регионах страны.

Как подчеркивает глава Комитета избирателей Украины А. Кошель, 2015 год стал рекордным по количеству зарегистрированных новых политических партий. При этом А. Кошель выражает обеспокоенность тенденцией роста количества региональных партийных объединений, создание которых, по его мнению, «является серьезной проблемой для унитарного государства». Большинство из этих проектов, по оценке представителей КИУ, является технологическими – «дочерними» организациями существующих партий, в частности, входящих в коалицию, что дает им возможность строить свою деятельность на критике действующей власти. Как говорит по этому поводу политолог О. Яхно-Белковская, запрос на новую силу всегда связан с оппозиционностью. «Политики и партии очень быстро “обнуляются”, в украинских реалиях всегда сохраняется запрос на новую политическую силу. Именно поэтому в 2012 году “Свобода” получила высокий результат, а в 2014 году – “Самопомич”», – подчеркивает она.

Поэтому закономерно, что большая часть недавно созданных политических проектов стремится укрепиться как раз в оппозиционной нише. При этом, как отмечают политологи, все новые проекты будут ориентироваться на конкретные регионы, что может послужить причиной потери электоральной поддержки «старых» партий в определенных округах.

Вместе с тем, помимо новизны и оппозиционности, партия должна быть узнаваемой, а это главная проблема большинства новых политических проектов.

Эксперты указывают также, что многие из новых партий создаются с учетом возможности использования их в перспективе в качестве коррупционного политического инструмента. «Есть определенные авантюристы, которые основывают подобные партии, а позже продают их местным бизнесменам или чиновникам, чтобы они использовали электорат этих партий и имели возможность избираться, – заявляет политолог Т. Березовец. – Как правило, за такими партиями стоит большой строительный бизнес, который заинтересован в продолжении коррупционной политики, захвате земель и построении коррупционных схем».

Такого рода партии, по мнению эксперта, могут рассчитывать на локальный успех в областях с небольшим количеством населения, где явка избирателей также будет невысокой.

Электоральная ниша для местных и новых партий также не в последнюю очередь обеспечивается готовностью значительной части украинских избирателей голосовать «не за партию, а за конкретного кандидата», что подтвердили недавно социологические исследования. Так, по результатам социологического опроса, проведенного 22-27 июля Фондом

«Демократические инициативы» совместно с Центром Разумкова, доля таких избирателей в Украине составляет 15,9 %. Это обстоятельство, по оценкам экспертов, может внести существенные коррективы в сегодняшние прогнозы относительно исхода избирательной кампании.

В целом, по оценкам наблюдателей, у новых проектов есть шанс провести своих представителей в местные советы.

Кроме того, ожидается, что местные выборы преподнесут немало неожиданностей, так как будут проходить по новому закону. «По этому закону те матрицы, на основании которых раньше строились прогнозы результатов выборов, не сработают», – считает руководитель центра «Третий сектор» А. Золотарев.

Контекст, который во многом будет определять особенности участия новых политических проектов в выборах и перспективы их дальнейшего участия в политической жизни страны, – серьезная конкуренция между политическими проектами местных региональных элит и крупными общенациональными политическими силами.

«Сейчас мы видим как партии-тяжеловесы, которые считали, что могут закрепиться, просто передав полномочия на места, останутся в проигрыше. Все карты спутало создание политических сил, которые ориентированы как раз на региональные интересы и которые ведомы людьми, имеющими здесь определенный вес. Уверен, что во многих регионах результаты выборов станут для парламентских партий настоящим шоком. Кроме того, зарекомендовав себя на местных выборах, новые политические игроки могут замахнуться и на всеукраинский успех», – заявляет директор Агентства моделирования ситуаций В. Бала.

При этом, как отмечают социологи, поддержку парламентским партиям сегодня готовы продемонстрировать менее половины избирателей.

По сообщению директора Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко, согласно социологическим исследованиям Киевского международного института социологии (КМИС), проведенным в начале июля, представителей парламентских политических сил готовы были поддержать менее 45 % избирателей. «Соответственно, потенциальная ниша для новых непарламентских политических сил – более 50 % избирателей. Их представители имеют существенные шансы на победу на предстоящих местных выборах. Конечно, этим шансом нужно еще воспользоваться, но предпосылки для этого существуют», – отметил эксперт.

Отметим также, что тема участия в выборах новых политических проектов тесно связана с темой конкуренции общенациональных и региональных партийных объединений.

«Слыша, какие меседжи звучат перед нынешними выборами, складывается впечатление, что кандидаты готовятся не к местным выборам, а к парламентским. Они говорят не о проблемах на местном уровне, а о каких-то общих вещах. Поэтому интригующими и интересными являются партии, которые были созданы на местах, в регионах, к примеру, партия “Наш край”, созданная мэрами городов. Именно они на местном уровне могут

существенно повлиять на результат выборов. Или, к примеру, партия “Рідне місто”. Именно на эти партии стоит обратить внимание, поскольку они взяли людей, которые известны и авторитетны, которые руководили в свое время в регионе. Та же партия “Наш край” может претендовать на голоса бывших избирателей Партии регионов на юге и востоке. И это хорошо, потому что там будет конкуренция между “Оппозиционным блоком”, “Відродженням” и этой партией, которая состоит из мэров. В центре и на западе страны будут конкурировать другие политические силы», – считает политолог В. Бала.

Если перед общенациональными объединениями и партиями «центральной власти» будет стоять задача расширения своего представительства в регионах, то в случае с региональными структурами речь чаще идет только о получении представительства и укреплении своего положения на местном уровне. Причем, как отмечает в связи с этим политолог В. Карасев, новые игроки в своей агитации ориентируются на несколько соседних регионов. В качестве примера эксперт приводит Партию простых людей С. Каплина, центром партийной деятельности которой является Полтавская область, но чья агитация распространяется и на соседние регионы. «Еще одна политическая сила – “Наш край”, которую называют “партией мэров”, обозначила ареалом своей электоральной конкуренции Харьков, Одессу, Запорожье, Николаев, Мариуполь. Кроме этого, заявила о себе новосозданная партия “Відродження”, сделавшая заявку на Харьков, Днепропетровск и Киев. Появилась и своя региональная партия на западе Украины – “Народный контроль” Дмитрия Добродомова», – иллюстрирует свою мысль политолог.

Наблюдатели также указывают, что в западных и центральных областях страны влияние партий «центральной власти» (таких, к примеру, как БПП, «Самопоміч», «Батьківщина») более значительно, чем на юге и востоке, где большое количество избирателей еще не определились с политическими предпочтениями на местных выборах. Поэтому именно здесь перед региональными партийными объединениями, в том числе вновь созданными, откроется перспектива завоевания и расширения своего электорального влияния.

«На востоке Украины, в центрально-восточных и северо-восточных регионах ситуация будет сложнее. Потому что на востоке и юге Украины много хозяйственных проблем, которые создают мегаполисы, и там будет спрос на партии или проекты хозяйственной власти. Да, там будет представлен “Блок Петра Порошенко”, “Оппозиционный блок”, в той же Днепропетровской области сильные позиции у “УКРОПа”, но в этих регионах общенациональные партии могут серьезно потеснить новые проекты, партии хозяйственной власти, например, партия мэров “Наш край”», – прогнозирует В. Карасев. «Их будут воспринимать как прагматиков, не как политиков, а как хозяйственников. И в условиях кризиса и начинающейся децентрализации наши избиратели будут воспринимать их как островки и лидеров стабильности, на которых можно сделать ставку», – пояснил он.

«Местные выборы всегда отличаются тем, что на них достаточно результативные те политические силы, которые опираются на местных лидеров, на лидеров общественного мнения, на местных руководителей, тех, кого люди знают у себя в регионе и кому они доверяют», – заявляет политолог В. Фесенко.

«Так было на прошлых местных выборах в 2010 году в Виннице, где Владимир Гройсман, будучи мэром Винницы, со своей неизвестной партией “Совесть Украины” с огромным преимуществом выборы выиграл», – напоминает он.

В качестве силы, имеющей подобные шансы, В. Фесенко также называет партию «Наш край». «В партию вошло много действующих мэров и местных лидеров, которым доверяют избиратели. Например, в Харькове это – Александр Фельдман, среди мэров – Хотлубей в Мариуполе, Гранатуров в Николаеве, бывший мэр Херсона Сальдо, который 10 лет возглавлял город и т. д.», – подчеркивает политолог.

Напомним, на состоявшемся 17 сентября съезде партии «Наш край», ее представители заявили о решении выдвинуть на выборах более пяти тысяч кандидатов во всех регионах страны. Как заявляют ее представители, в партии «Наш край» состоят более семидесяти действующих и бывших городских голов из всех регионов страны.

СМИ сообщают, что среди лидеров этой партии народный депутат, А. Фельдман из Харькова, мэры Мариуполя (Ю. Хотлубей) и Николаева (Ю. Гранатуров), бывший мэр Херсона В. Сальдо, бывший мэр Каменца-Подольского и бывший первый заместитель главы Киевской горадминистрации А. Мазурчак, бывший народный депутат С. Кальцев из Запорожья, а также ряд действующих мэров различных украинских городов.

Стоит заметить, что о политической подоплеке создания этой партии некоторые эксперты отзываются с некоторой долей цинизма.

«Некое такое чистилище для бывших “регионалов”, которые хотели бы сотрудничать с нынешней властью и найти себя в нынешней власти, некий инструмент для борьбы с “Оппозиционным блоком” с тем, чтобы по 1-2 процента оторвать от “Оппозиционного блока” в том или ином регионе. Это исключительно технологический проект, который полностью контролируется улицей Банковой», – так характеризует партию «Наш край» политолог К. Бондаренко.

«“Наш край” – это политический проект, который в определенной степени объединяет тех политиков, мэров городов местного значения, которые могут проявиться в каких-то политических силах, потому что это будет сильно бить по реноме этих политических партий. Это партия с условным лозунгом “зачем нам что-то менять”», – говорит политолог А. Голобуцкий.

Характерно, что глава Донецкой области П. Жебрийский объяснил возможность существования нового партийного проекта, который может объединить бывших «регионалов» в восточных регионах, «кадровым голодом власти». «У бюджетников, мэров, руководителей предприятий

Донецкой области, чтобы иметь работу и удержаться у руля, не было тогда никакого другого выбора, кроме членства в “ПР”. Да, есть, конечно, часть закостенелых и неисправимых “регионалов”. Но есть и вынужденные попутчики, которые тогда просто подстраивались под ситуацию. Они и могут составить костяк “Нашего края”. Представьте себе, что есть хозяйственник с опытом и авторитетом в городе, который готов работать по законам Украины. Но он был в “ПР”. И теперь ему действительно дают определенную нишу. Возможность реализовать себя и удержать город. Это что-то между “БПП” и “ПР”. Такой себе, грубо говоря, отстойник. Переходный пункт. Причина? Жестокий кадровый голод власти», – заявил он.

В целом, по мнению экспертов, одной из самых непредсказуемых особенностей грядущих выборов может стать ставка местных элит на местные партии и местных лидеров в противоположность кандидатам из «центра», которых «навязывают» крупные общенациональные партии. Руководитель Института медиа-моделирования и политико-экономического анализа «Перспектива» Е. Черненко называет такой сценарий «децентрализацией снизу».

«Несмотря на то, что закон о выборах был явно прописан под крупные партии, ожидать легкой победы на местных выборах парламентским “мастодонтам” не стоит. Местные элиты, популярные в отдельных регионах небольшие партии и лидеры, могут преподнести Блоку Петра Порошенко, “Родине”, “Оппоблоку” и другим крупным партиям неприятный сюрприз», – прогнозирует эксперт.

В качестве примера, Е. Черненко приводит ситуацию в Кременчуге, где представители промышленных предприятий решили поддержать популярную в городе партию «Родной город», а на должность мэра – беспартийную главу правления комбината «Кременчугмясо» И. Дроздову. «Ситуация в Кременчуге показательна. Местный промсектор – а это крупнейшие предприятия даже в масштабах страны – сделал ставку на небольшую партию, популярную в городе, но малоизвестную в столице. А также на “своего” промышленника на посту мэра. Это своеобразная “децентрализация снизу”. Похожая ситуация и в других городах», – отметил эксперт.

Эта тенденция, по его мнению, объясняется тем, что «часто небольшие “местные” партии работают более эффективно на местах, чем очаги крупных партий. Отсюда и большее доверие к ним, и популярность среди избирателей». «Что же касается кандидатов в мэры, то не всегда в офисах в Киеве досконально разбираются в местных нюансах. И в итоге крупные партии поддерживают людей, которые не пользуются авторитетом среди местных элит или среди населения», – отмечает Е. Черненко.

«Система открытых списков, кроме того, что она практически гарантирует прохождение в советы парламентским партиям, стимулирует создание региональных проектов. ...Если избиратель не хочет голосовать за партию, которая ему неприятна, он может отдать свой голос за внеполитический региональный проект.

Примеры этого были в Виннице – гройсмановская “Совість України” на выборах в городской совет и “Единство” нынешних нардепов Александра Домбровского и Григория Заболотного – в областной. Не исключено появление какого-то нового гипотетического блока “За Винничину” и других.

Сейчас в Харькове имеем “Відродження” во главе с Виталием Хомутынником. Тамошние экс-“регионалы” достаточно долго не могли решить, к какой стороне им прибиться и, наконец, появился местный проект таких себе хозяйственников и управленцев вне политики. Лозунгом “меньше политики – больше экономики” на этих выборах будет спекулировать практически все местные региональные партии», – говорит политолог А. Логинов.

В том, что на местных выборах большей популярностью среди избирателей будут пользоваться небольшие партии, созданные недавно, однако уже успевшие стать брендом, уверен руководитель Центра «Третий сектор» политолог А. Золотарев.

«Я еще весной говорил, что многие местные политики, которые поторопились купить билет на корабли больших партийных проектов, известных брендов, рискуют оказаться в качестве пассажиров “Титаника”. А как раз на региональных выборах очень эффективными могут быть такие лодочки, ориентированные на авторитетные в этих регионах фигуры», – подчеркнул он.

При этом в более выигрышном положении оказываются новые региональные политические силы, которые, продемонстрировав успехи на местном уровне, смогут добиться как приемлемого регионального электорального результата, так и получить общенациональную перспективу.

Более того, некоторые эксперты прогнозируют, что результаты местных выборов могут ознаменовать начало нового этапа в политической жизни страны. «Может появиться новая политическая карта Украины, а партии-прагматики местного уровня впоследствии заменят нынешние крупные политические силы», – считает директор Агентства моделирования ситуаций В. Бала.

Таким образом, участие в местных выборах новых политических объединений и создание новых региональных проектов – возможные предпосылки для существенных изменений в украинском политикуме, проявления которых станут одним из итогов избирательной кампании и активизировавшегося в связи с ее приближением партийного строительства.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Гройсман висловлюється за подальше поглиблення співпраці з Північноатлантичним альянсом. Про це він заявив під час зустрічі з Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом у вівторок, у якій також взяли участь керівники

депутатських фракцій і груп.

В. Гройсман подякував представникам НАТО за підтримку України в тяжкий для неї час російської агресії на Сході України та часткової анексії території. При цьому він підкреслив, що «війна на Сході – це війна за збереження європейських цінностей, а не лише української території».

Керівник парламенту наголосив, що в такій ситуації важливо приймати своєчасні й ефективні рішення щодо посилення обороноздатності держави. «Ми налаштовані на якомога ширшу співпрацю з НАТО, на поглиблення взаємодії», – сказав він, зазначивши, що відкриття офісу НАТО в Києві вплине, у свою чергу, на подальший розвиток «наших відносин».

Голова Верховної Ради запевнив, що український парламент і Україна будуть надійними партнерами Північноатлантичного альянсу.

У свою чергу Є. Столтенберг заявив, що «з українського парламенту йде потужний сигнал, коли йдеться про обороноздатність України, і це дуже важливо». «Ми бачимо, що після парламентських виборів Україна налаштована на здійснення реформ, у тому числі і у сфері децентралізації – надання місцевому самоврядуванню широких повноважень», – сказав він, наголосивши, що без реформ Україна «відкотиться назад».

«Ми підтримуємо територіальну цілісність і суверенітет України, її вибір, куди і в якому напрямку йти, це – право кожної країни, – заявив Генеральний секретар НАТО. – Ми підтримуємо безумовне виконання мінських угод. Ми усі засуджуємо агресію на Сході України. Ми повинні говорити про продовження економічних санкцій щодо Росії».

Пан Є. Столтенберг заявив про готовність НАТО надавати Україні практичну допомогу, зокрема в модернізації Збройних сил, упровадженні реформ у військовій сфері, навчанні представників правоохоронних структур. «Можна не бути членом НАТО, але успішно розвивати співпрацю і партнерство», – сказав він, додавши, що це «є доброю альтернативою членству в Альянсі».

Під час зустрічі керівники депутатських фракцій і груп наголошували на необхідності забезпечення українського війська сучасною зброєю та модернізації системи керування Збройними силами.

Підсумовуючи, Голова Верховної Ради підкреслив, що питання співпраці з НАТО об'єднують депутатський корпус. «Тут є велике поле для широкої взаємодії», – сказав В. Гройсман (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2015. – 22.09).

***

Апарат Верховної Ради України має стати сучасною сервісною службою, у якій кожен державний службовець є фахівцем з високим рівнем відповідальності за результати роботи. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України В. Гройсман під час апаратної наради у вівторок, 22 вересня, представляючи керівникам структурних підрозділів апарату Верховної Ради України т. в. о. керівника апарату В. Слишинського, який нині обіймає посаду першого заступника керівника апарату.

«Маємо провести якісну модернізацію, у тому числі технічне переозброєння, створити електронний парламент, що дозволить забезпечити якісний законотворчий процес, – підкреслив В. Гройсман.

В. Гройсман нагадав про початок роботи спеціальної місії Європейського парламенту з оцінки потреб, яка оцінюватиме обсяг програми парламентської підтримки й підвищення інституційної спроможності на виконання меморандуму про взаєморозуміння між Верховною Радою України та ЄП, і висловив сподівання, що за підсумками трьох місяців її роботи «ми вийдемо на комплексну реформу апарату Верховної Ради з урахуванням кращого європейського досвіду».

Голова Верховної Ради України поставив перед керівним складом апарату парламенту ряд завдань. Серед невідкладних В. Гройсман назвав спрощення документообігу, зазначивши, що необхідно «бути “клієнтоорієнтованими” на народних депутатів, комітети та потреби суспільства»; забезпечення прозорості внутрішньопарламентських процедур, зокрема оприлюднення на офіційному веб-сайті Верховної Ради відомостей про керівний склад апарату; забезпечення прозорості роботи комітетів шляхом прямої трансляції їхніх засідань і оприлюднення протоколів.

В. Гройсман окремо акцентував на необхідності покращення умов роботи у Верховній Раді акредитованих журналістів і технічних працівників, зокрема створення прес-центру.

Представляючи В. Слишинського, В. Гройсман охарактеризував його як професіонала та «командного гравця», який «здатен об'єднати колектив» і забезпечити якісне виконання покладених завдань.

У свою чергу В. Слишинський високо оцінив професійні якості співробітників апарату, назвавши його одним з найбільш ефективних серед органів державної влади, і наголосив на необхідності подальшого покращення роботи, закликавши вносити відповідні пропозиції.

Голова Верховної Ради подякував колишньому керівникові апарату Верховної Ради В. Зайчуку за роботу, зазначивши, що він «багато зробив для утвердження парламентаризму» і забезпечення професійної роботи апарату (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*. – 2015. – 22.09).

***

Голова Верховної Ради України В. Гройсман доручив апарату Верховної Ради України оприлюднювати на офіційному веб-сайті усі депутатські запити.

«Буде відома суть запитів, а персональні дані – захищені», – зазначив він під час апаратної наради у вівторок, 22 вересня, представляючи керівникам структурних підрозділів апарату Верховної Ради України т. в. о. керівника апарату В. Слишинського, який нині обіймає посаду першого заступника керівника апарату.

В. Гройсман нагадав про рішення парламенту щодо надання згоди на притягнення до кримінальної відповідальності, затримання та арешт

народного депутата України І. Мосійчука. «Верховна Рада не стала ховати хабарника і рішуче налаштована на боротьбу з корупцією, – заявив він. – Я не збираюся покривати будь-які прояви варварського порушення законів і сприятиму тому, аби той, хто вчинив злочин, був притягнутий до відповідальності» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 22.09).

***

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г. Немиря направив листи Голові Верховної Ради України В. Гройсману, голові Комітету з питань правової політики та правосуддя Р. Князевичу та головам депутатських фракцій і груп.

Комітет наголошує на нагальній необхідності забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб та забезпечення для них можливості реалізувати своє активне виборче право під час місцевих виборів 25 жовтня.

Про це йдеться в листах від голови комітету Г. Немирі на адресу Голови Верховної Ради України В. Гройсмана, голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя Р. Князевича та голів депутатських фракцій і груп.

«Звертаємося до Вас із проханням сприяти включенню до розкладу пленарних засідань на найближчий пленарний тиждень та синхронному розгляду наступних законопроектів, спрямованих на посилення гарантій дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, проекту закону про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантії дотримання прав і свобод внутрішньо переміщених осіб № 2166 та проекту закону “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення виборчих прав внутрішньо переміщених осіб” № 2501а-1 і альтернативних до нього законопроектів», – ідеться в листі.

У документі також наголошується, що відповідне рішення було прийнято на засіданні комітету 16 вересня: «Членами комітету та присутніми на засіданні ще раз наголошувалося на важливості невідкладного розгляду проекту закону № 2166, авторами якого, до речі, є більшість членів комітету.

Крім того, зважаючи на наближення дати місцевих виборів, була акцентована увага на відсутності можливості внутрішньо переміщеним особам реалізувати своє активне виборче право. Несхвалення найближчим часом відповідних змін до законодавства фактично позбавить близько 1,5 млн громадян України – внутрішньо переміщених осіб можливості реалізувати свої виборчі права. Це створює перешкоди для залучення даної категорії осіб до вирішення проблем місцевих громад та ускладнює їхню інтеграцію».

Крім того, Г. Немиря наголосив, що до підготовки проекту закону № 2501а-1, який закладає оптимальні механізми для уникнення маніпуляцій з голосами внутрішньо переміщених осіб, водночас створюючи умови для недискримінації цієї категорії громадян, долучалися такі громадські організації, як Громадянська мережа «Опора», Донецька обласна організація

ВГО «Комітет виборців України», Інститут суспільно-економічних досліджень, «Восток SOS» та «Крим SOS» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування».

Під час засідання комітету зазначалося, що метою законопроекту № 2542а є виконання рекомендацій Європейського Союзу щодо запобігання організованій злочинності та боротьби з нею в частині чіткого розмежування підслідності кримінальних правопорушень між органами досудового розслідування та обмеження повноважень Служби безпеки України з досудового розслідування кримінальних правопорушень здійсненням кримінального провадження щодо злочинів у сфері національної безпеки й оборони та пов'язаних з тероризмом.

Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, члени комітету, підтримавши законопроект, водночас зауважили, що він не охоплює всі ті аспекти та елементи національної правової системи, які описані в розд. 3 П'ятої доповіді. Відповідно, з точки зору оцінки виконання Україною всіх рекомендацій, які містяться в П'ятій (і попередніх) доповіді, народні депутати вважають, що положення законопроекту слід розглядати в тісному взаємозв'язку з іншими законодавчими та адміністративними новелами (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 22.09).

***

Комітет з питань транспорту рекомендує Верховній Раді прийняти в другому читанні та в цілому проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи управління автомобільними дорогами загального користування».

Під час засідання комітету відповідно до Постанови Верховної Ради від 16.07.2015 р. № 641-VIII «Про направлення на повторне друге читання проекту закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи управління автомобільними дорогами загального користування» № 0954 було розглянуто порівняльну таблицю до законопроекту з пропозиціями, внесеними після повернення на повторне друге читання.

В обговоренні взяли участь народні депутати, представники Міністерства інфраструктури та інших центральних органів виконавчої влади.

Зазначалося, що метою прийняття законопроекту є приведення норм законодавства, що стосуються приведення системи державного управління автомобільними дорогами загального користування, у відповідність до сучасних ринкових конкурентних умов і розмежування повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади та їхньої відповідальності за транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг державного та місцевого значення, оптимізація державного регулювання та керування у сфері дорожнього господарства.

Законопроектом передбачається внести зміни до законів «Про автомобільні дороги», «Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим» і «Про дорожній рух» щодо реформування системи державного управління автомобільними дорогами загального користування, а саме щодо конкретизації прав, обов'язків та відповідальності органів державного керування автомобільними дорогами загального користування й розмежування повноважень центральних і місцевих органів виконавчої влади.

За результатами обговорення законопроекту комітетом прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти в другому читанні та в цілому в редакції, що враховує частково пропозиції народних депутатів П. Унгуряна, Я. Дубневича, І. Васюника, О. Пономарьова до п. 1.2 розд. II «Прикінцеві положення» та пропозиції народного депутата Я. Дубневича, внесені до законопроекту для розгляду в повторному другому читанні (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 22.09*).

***

Комітет з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства рекомендує Верховній Раді підтримати пропозиції Президента України про відхилення Закону України «Про внесення змін до Закону України “Про житлово-комунальні послуги” щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам».

Законом № 2676, прийнятим Верховною Радою 19 червня 2015 р., передбачається за спрощеною процедурою здійснювати призначення та надання структурними підрозділами з питань соціального захисту населення субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива.

Президент України повернув Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про житлово-комунальні послуги” щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам» з пропозицією його відхилити.

Глава держави зазначив, що, керуючись нормою ч. 3 ст. 22 Конституції України, за якою при прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав, Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про житлово-комунальні послуги” щодо нарахування субсидій пенсіонерам та інвалідам» не може бути підтриманий, а тому він пропонує його відхилити.

Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, за результатами розгляду члени комітету підтримали пропозиції Президента України про відхилення Закону (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Члени робочої групи Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення обговорили пропозиції до проекту закону щодо забезпечення діяльності фондів соціального страхування в період реорганізації.

На засіданні, яке вів голова підкомітету з питань державного соціального страхування С. Драук, члени робочої групи з доопрацювання законопроекту про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо забезпечення діяльності фондів соціального страхування в період реорганізації № 2775 обговорили пропозиції до повторного другого читання законопроекту, зокрема щодо положень про припинення діяльності двох фондів та утворення комісій з їх реорганізації.

У засіданні взяли участь представники фондів соціального страхування, профспілок, роботодавців, Міністерства соціальної політики та секретаріату парламентського комітету.

Під час обговорення було внесено пропозицію стосовно включення до законопроекту норми про представлення всіх сторін соціального діалогу в складі комісій з реорганізації фондів. Як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, робота над остаточною редакцією для винесення на розгляд Верховної Ради триває.

Нагадаємо, що 3 вересня на засідання Верховної Ради законопроект № 2775 був направлений на повторне друге читання, після чого профільний комітет створив робочу групу для опрацювання правок до проекту закону (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Засідання РНБО за участі Генерального секретаря НАТО та підписані документи відкривають нові перспективи співпраці України та Альянсу, заявив за підсумками засідання Президент П. Порошенко.

Президент подякував Генеральному секретарю і країнам-членам НАТО за величезну допомогу, яку вони надають Україні в ці складні часи. «Наше співробітництво з Альянсом вже приносить конкретні результати і має перспективи для подальшого розвитку. Ми отримуємо дієву допомогу наших партнерів з НАТО у вирішенні нагальних завдань підвищення нашої обороноздатності», – сказав Президент.

Глава держави зазначив, що налагоджено механізм обміну інформацією.

Триста сімнадцять важкопоранених українських військовослужбовців пройшли курс лікування та реабілітації в країнах НАТО.

За словами Президента, для України статус взаємовідносин з НАТО сьогодні визначається як особливе партнерство, яке є невід'ємною частиною курсу на європейську інтеграцію.

Ще раз відзначивши історичний характер засідання РНБО за участі Генерального секретаря НАТО, Президент зауважив, що ще 18 місяців тому експерти й радники НАТО не мали права зайти в Міністерство оборони, Генеральний штаб, Службу безпеки України.

Підписані документи створюють якісно нові параметри, механізми взаємодії України з Північноатлантичним альянсом. Буде підвищено статус представництва НАТО в Україні. «Дорожня карта» співробітництва у сфері стратегічних комунікацій містить ефективні й погоджені дії в протистоянні та інформаційній агресії, яку Російська Федерація здійснює не лише проти України, а й проти країн НАТО, зазначив Президент.

Спільна декларація про посилення оборонно-технічної співпраці також передбачає конкретні кроки, підкреслив Президент і наголосив, що Україна сьогодні потребує не летальної зброї, а можливостей для ефективної оборони своєї території.

Президент зазначив, що спільні навчання за участі 34 країн у Львові, які він відвідав спільно з Генеральним секретарем, показали, що ефективна координація, взаємодія й обмін інформацією приносить користь усім учасникам процесу. «Я наголошую, що перші навчання НАТО, які проходили в Україні, навчання служб з надзвичайних ситуацій, були спрямовані не на війну. Вони були спрямовані на мир і рятування життя людей, на покращення взаємодії і взаємодопомоги в надзвичайних ситуаціях. Думаю, що це є надзвичайно символічно», – заявив П. Порошенко.

У своєму заключному слові щодо підсумків засідання РНБО Генеральний секретар НАТО відзначив сильне лідерство Президента України та його особливу роль у посиленні взаємодії Збройних сил України та збройних сил Північноатлантичного альянсу й наголосив на підтримці реформування ЗСУ з боку країн-членів НАТО.

Він також висловив задоволення рівнем взаємодії та партнерства між НАТО та Україною, яка бере участь у багатьох проектах і операціях НАТО. «НАТО може покласти на Україну, а Україна може покласти на НАТО», – зазначив Є. Столтенберг.

Говорячи про ситуацію на Сході України, Є. Столтенберг запевнив Президента України в підтримці територіальної цілісності та суверенітету України з боку НАТО. Генеральний секретар НАТО назвав мінські угоди «єдиним шляхом» мирного врегулювання, який може відновити контроль України за її кордонами.

Генеральний секретар також відзначив важливість конституційних змін в частині децентралізації *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 22.09).*

***

Президент України П. Порошенко провів зустріч з Головою Комітету з питань Збройних Сил Сенату США сенатором Д. МакКейном.

Глава держави висловив вдячність за активну підтримку з боку Сенату США нашої країни у протидії російській агресії, а також окремо відзначив особисті зусилля Д. МакКейна у питаннях військової допомоги Україні.

Американський сенатор висловився на підтримку підходів української сторони до подальшого врегулювання конфлікту, зокрема засудив плани російських бойовиків провести «фейкові» вибори на Донбасі.

Д. МакКейн зазначив: «Я не сумніваюся, що Український народ готовий боротися до кінця, і я хочу запевнити, що велика кількість американських політиків, будуть продовжувати робити все можливе, щоб допомогти вам».

Глава держави поінформував сенатора про хід внутрішніх реформ в Україні, у тому числі кроки влади щодо боротьби з корупцією (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 24.09).

***

Президент України П. Порошенко підписав Закон України «Про ратифікацію Договору (у формі обміну нотами) між Урядом України та Урядом Японії про надання кредиту для реалізації проекту модернізації Бортницької станції очистки стічних вод у рамках реалізації проекту “Реконструкція споруд очистки стічних каналізаційних вод і будівництво технологічної лінії по обробці та утилізації осадів Бортницької станції аерації”» (назва документа – за періоджерелом).

Зазначений Договір, вчинений 6 червня 2015 р., передбачає залучення Кабінетом Міністрів України кредиту в розмірі до 108,193 млрд ієн (близько 900 млн дол. США) від Японського агентства міжнародного співробітництва.

Договір набере чинності з дати отримання урядом Японії повідомлення від уряду України про завершення всіх необхідних внутрішньодержавних процедур (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Президент П. Порошенко підписав указ про відзначення державними нагородами 138 військовослужбовців Збройних сил України. Серед нагороджених – 92 загиблі військові, 46 – поранених.

Військовослужбовці загинули чи отримали поранення під час бойових дій з бойовиками, зокрема під Іловайськом, Дебальцевим, у районі Артемівська та на Маріупольському напрямку в період із серпня 2014 р. по липень 2015 р. (**Офіційне інтернет-представництво Президента України** (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 23.09).

***

На Бухарестському саміті НАТО 2008 р. було чітко зазначено, що двері для України в НАТО відкриті: «Сподіваюся, що на саміті, який відбудеться наступного року в Варшаві, це буде підкріплено ще й конкретними рішеннями», – наголосив Прем'єр-міністр України А. Яценюк за підсумками зустрічі з Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом у Києві.

Глава уряду підкреслив, що позиція країн-членів Північноатлантичного альянсу «стала визначальною в частині підтримки і захисту територіальної цілісності, незалежності і суверенності Української держави»: «НАТО і країни-члени Альянсу були практично перші, які засудили російську військову агресію проти України, незаконну анексію Криму і військову інтервенцію на територію Донецька і Луганська російськими агресорами».

А. Яценюк наголосив, що Альянс є сьогодні ключовою системою безпеки для 28 країн-членів НАТО і для вільного світу. «Ми високо цінуємо рівень нашої співпраці, який кардинально змінився протягом останнього року. Усвідомлюючи, що процес набуття членства України в НАТО є непростим і потребуватиме як зусиль з боку української влади, так і часу, той план, який розроблений нами і НАТО, є дуже важливий для вірогідності набуття членства в Альянсі», – підкреслив він.

Зусилля Альянсу та його країн-членів, наголосив А. Яценюк, спрямовані на реальну модернізацію української армії, «яка бореться проти російської агресії».

Прем'єр-міністр наголосив, що Україна на сьогодні дуже тісно співпрацює зі Сполученими Штатами Америки, Канадою, Великою Британією, Німеччиною та іншими країнами: «...І нашими спільними зусиллями з НАТО і країнами-членами Альянсу, ми переконані, Україна відновить повністю свою територіальну цілісність і збереже свою незалежність. І настане час, коли буде оголошено, що Україна стала 29 членом Північноатлантичного альянсу».

Генеральний секретар НАТО підкреслив, що Альянс і надалі надаватиме політичну та практичну підтримку Україні: «НАТО підтримує і буде підтримувати Україну на шляху відстоювання її суверенітету, територіальної цілісності, незалежності і наполягатиме на виконанні всіх аспектів мінських домовленостей».

Є. Столтенберг відзначив успішне проведення реформ в Україні – не тільки у військовій сфері, не тільки в галузі безпеки й оборони, а в економічній сфері, оскільки це є абсолютно необхідним для того, щоб в Україні була стійка економіка (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 22.09*).

***

«Ми ніколи не просили наступальної зброї. Але нам треба обороняти нашу державу. Нам треба боронити мир, спокій і стабільність, в тому числі в Європі. Нам необхідні оборонні можливості проти ядерної держави, яка

витратила десятки мільярдів доларів на те, щоби модернізувати свою армію і сьогодні залякувати весь цивілізований світ», – підкреслив Прем'єр-міністр України А. Яценюк на засіданні РНБО за участі Генерального секретаря НАТО Є. Столтенберга.

«Наша боротьба за нашу свободу є боротьбою за цінності вільного світу. І сьогодні, коли Україна зупинила російську армію завдяки зусиллям Збройних сил країни, ми в тому числі захистили кордони Європейського Союзу», – підкреслив глава уряду.

Глава уряду зазначив, що співробітництво України та НАТО почалося 20 років тому: «За цей час у світі дуже багато змінилося». Протягом останніх 20 років, підкреслив глава уряду, Росія розвивала військовий блок, який має назву Організація договору про колективну безпеку: «Десять років тому Україна чітко зазначала, що дуже стурбована розширенням ОДКБ».

Він наголосив, що за цей час Російська Федерація «вклала десятки мільярдів доларів в модернізацію своєї армії, саме тієї армії, яка захопила Крим і прийшла в Донецьк і Луганськ». «Ніхто не сподівався, що Росія як постійний член Ради Безпеки ООН і засновник Організації Об'єднаних Націй підірве основи глобальної безпеки, – сказав А. Яценюк, нагадавши, що Росія у 2008 р. захопила частину території Грузії. – І постійні порушення міжнародного права сходять Росії з рук».

Він також нагадав про останні події в Сирії, де Російська Федерація почала будувати військову базу: «Сотні тисяч мігрантів покидають зону конфлікту. І ці люди потребують допомоги. Україна як ніхто знає, що таке мігранти, тому що в Європу приїхало декількасот тисяч мігрантів із зони військового конфлікту, а Україна має 1,5 млн тимчасово переміщених осіб з Донецька і Луганська, з Криму, які покинули свою територію саме через військову агресію Російської Федерації».

А. Яценюк звернувся до Генерального секретаря НАТО: «Саме В. Путін відправляє свої літаки до вашого повітряного простору. Саме Кремль відправляє субмарини і таким чином залякує країни-члени Альянсу, що є неприпустимо в XXI ст. Наша спільна позиція з партнерами з Альянсу є запорукою того, щоб відновити територіальну цілісність Української держави і не допустити подальшого підриву міжнародного права, міжнародної стабільності і втрати незалежними державами територій саме через російську військову агресію».

Він підкреслив, що співпраця між Україною та Альянсом «зараз виходить на абсолютно новий рівень»: «Ми усвідомлюємо, що питання членства України в НАТО стоїть на порядку денному в українського народу, воно вкрай потрібне для України, але воно потребує єдиного і узгодженого рішення країн-членів Альянсу. Іншими словами – потребує часу. І для того щоб прискорити цей час, нам треба посилити нашу співпрацю і фактично привести українські Збройні сили у повну відповідність до критеріїв і стандартів НАТО. Це найкоротший і найшвидший шлях для того, щоби Україна стала членом НАТО».

Воля українського народу, воля українського парламенту і Президента

країни відображена в змінах до закону про основи національної безпеки і оборони, де чітко визначено, що курс України на повноцінне членство в НАТО є беззаперечним.

Наша практична співпраця є запорукою того, щоби ми спільними зусиллями країн-членів Альянсу і України відновили мир, стабільність і безпеку в регіоні. Перед нами стоять дуже великі виклики. Але ми сильні, і ми ці виклики подолаємо».

А. Яценюк підкреслив, що високо цінує позицію Генерального секретаря НАТО й кожної країни-члена Альянсу, які підтримують територіальну цілісність і незалежність Української держави «і за допомогою яких ми відновимо свою територію і втримаємо свою незалежність» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 22.09*).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк закликав нинішніх працівників правоохоронних органів пройти набір до нової поліції: «Якщо ви хочете служити присязі, дійсно допомагати і захищати громадян країни, – у вас є такий шанс». Про це зазначив глава уряду в середу, 23 вересня, у Полтаві, де почався набір до нової патрульної поліції міста.

Він наголосив, що міліція радянського зразка відійшла в минуле. Замість неї вже створений центральний орган виконавчої влади – Національна поліція. А. Яценюк наголосив на необхідності призначення нового керівника Національної поліції, «який повинен мати беззаперечну репутацію, авторитет і волю до змін».

Глава уряду закликав нинішніх працівників правоохоронних органів пройти набір до нової поліції: «Той, хто хоче працювати в новій поліції, повинен пройти тести, тренування, атестацію і змінити своє відношення до служби в лавах Національної поліції країни. Зараз все залежить від кожного працівника правоохоронних органів. Якщо ви хочете служити присязі, дійсно допомагати і захищати громадян країни, – у вас є такий шанс».

А. Яценюк також повідомив, що до кінця поточного року відбудеться скорочення чисельності правоохоронної системи до 152 тис. працівників: «Вже зараз відбулося скорочення 24 тис. Ми скорочуємо кількість, але підвищуємо якість. І ті суми коштів, які економляться на підставі скорочення, розподіляються для збільшення заробітних плат і премій працівникам правоохоронних органів, в першу чергу Національної поліції».

Крім того, за словами А. Яценюка, буде запущено проект дільничних поліцейських, які повинні працювати по всій країні. Він зазначив, що це – безпека кожного громадянина: «Кожен буде мати захист від дільничного поліцейського і допомогу» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

«МВС розпочало вже другу програму по запровадженню роботи поліцейських не тільки у великих містах, але й в маленьких містечках і

селах. Це програма “українського шерифа”. На місце дільничної міліції прийдуть нові поліцейські – не тільки в новій формі, на нових автомобілях, але в першу чергу з новим тренуванням, з новою філософією, новою політикою відношення до кожного громадянина», – наголосив Прем’єр-міністр України А. Яценюк у середу, 23 вересня, на виїзному засіданні уряду в Полтаві.

«Ці так звані українські шерифи повинні знати кожну родину, кожну хату, кожну сім’ю на своїх дільницях в маленьких містечках, в селах, в районних центрах», – підкреслив він.

Поява нових українських поліцейських на вулицях маленьких міст і сіл, за словами глави уряду, дасть змогу допомогти громадянам і «безпосередньо вирішувати проблеми в кожному містечку, місті і селі».

Для цієї програми уряд додатково передбачив у бюджеті 140 млн грн: «Зараз міністр внутрішніх справ активно працює з нашими західними партнерами – нам допомагають Сполучені Штати Америки, Канада і країни-члени Європейського Союзу щодо отримання фінансування для Національної поліції як на поточний, так і на наступний рік».

А. Яценюк також зазначив, що сьогодні розглядаються кандидатури на посаду очільника Національної поліції, який має бути «людиною з досвідом, реальною волею щодо формування нової поліції не за назвою, а за змістом».

Він також нагадав, що після початку набору до нової поліції Полтави за кілька годин анкети подали понад 800 осіб: «Люди з вищою освітою, з певним життєвим досвідом, але всі молоді й цілеспрямовані приходять до нової полтавської поліції, готові здавати тести, готові служити народу України. Це ще одна з ключових реформ, яку буде бачити безпосередньо кожен полтавчанин, так, як ми бачимо це на вулицях міста Києва».

Він наголосив на необхідності реформування системи правоохоронних органів у цілому: «Скорочуючи кількість працівників органів внутрішніх справ, ми підвищуємо якість працівників. Цільовий показник до кінця поточного року – 152 тис. правоохоронців в системі нової української Національної поліції» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Прем’єр-міністр України А. Яценюк звернувся до віце-прем’єр-міністра, міністра регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Г. Зубка, міністра економіки України А. Абронавичуса, міністра аграрної політики та продовольства України О. Павленка та голови Держгеокадастру М. Мартинюка в рамках робочої групи напрацювати спільний пакет законів, «щоби вже з 2016 р. ми зробили реальні кроки по наведенню порядку на ринку землі». Про це він заявив на виїзному засіданні уряду в Полтаві в середу, 23 вересня.

Ці законопроекти, наголосив він, необхідно терміново вносити до парламенту.

А. Яценюк назвав кілька завдань, які мають виконати ці закони. Зокрема,

глава уряду наголосив на необхідності максимально спростити процедуру реєстрації земельних ділянок для громадян і провести дерегуляцію в земельних відносинах. «Ми будемо передавати з Києва на місця процедури реєстрації. У тому числі позбавляти органи державної влади функцій по реєстрації – у нас є приватні нотаріуси, у нас є органи місцевого самоврядування», – підкреслив він.

А. Яценюк навів у приклад Міністерство юстиції України, яке за останні 18 місяців завдяки проведеній дерегуляції «зруйнувало централізовану корумповану схему по реєстрації активів, підприємництва і нерухомості»: «Це те, що робили 10 років, щоб сконцентрувати всі фінансові ресурси і корупцію в Києві. Ми повністю розвалили це. Зараз такі зміни в системі повинні відбутися в Держгеокадастрі».

Він доручив залучити до процесу дерегуляції в земельних відносинах керівників ОДА.

Інші завдання, які необхідно виконати, – максимальна детінізація земельного ринку й захист прав інвесторів і власників земельних ділянок.

А. Яценюк підкреслив, що із чинною законодавчою базою зняття мораторію на продаж землі з 1 січня 2016 р. означає, «що запрацює не ринок землі, а базар». «Я зацікавлений в інвестиціях в аграрний сектор. Але ми не маємо права допустити розбазарювання і розпродаж землі на кшталт того, яка була на перших роках української приватизації, щоб з'явилися ленд-лорди, – наголосив А. Яценюк. – Пакет законів і формування реальної бази для повноцінного ринку земельних відносин – і тільки після цього ми запроваджуємо цей ринок».

Прем'єр-міністр наголосив, що категорично підтримує ініціативу Держгеокадастру стосовно проведення експерименту «щодо виключно публічного і прозорого продажу державних земель на аукціонах» до зняття мораторію на продаж землі: «Ми побачимо ринкову кон'юнктуру, механізм і вартість. Це не допустить розбазарювання землі в країні і буде першим кроком до того, щоб формувати реальний земельний ринок».

Глава уряду наголосив, що ще одним завданням є обмеження права власності на землю в одних руках – прямо або опосередковано: «Не може бути нових земельних олігархів».

Він також зазначив, що остаточне право власності на землю, «принаймні на даному етапі, повинно бути закріплене за громадянами України».

Ще одне завдання, за словами А. Яценюка, стосується функціонування викупу землі: «Якщо людина хоче продати землю, держава через державну установу готова викупити цю землю і продати її далі. Якщо хтось хоче занизити ціну – не треба гратися в це. Держава забезпечить викуп цієї земельної ділянки за встановленою ринковою ціною. А далі держава так само прийме рішення про те, щоби продати цю землю публічно на аукціоні». Він зазначив, що такий механізм діяв у Чехії (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Прем'єр-міністр України А. Яценюк заявив про винесення догани керівнику Державної екологічної інспекції України і дав 24 год на звільнення керівників екологічних інспекцій Одеси й Миколаєва через саботаж і невиконання рішень уряду про дерегуляцію в портах. Про це глава уряду заявив на виїзному засіданні Кабінету Міністрів у Полтаві в середу, 23 вересня, після доповіді міністра інфраструктури України А. Пивоварського стосовно ситуації з виконанням постанов уряду про дерегуляцію.

За матеріалами Міністерства інфраструктури, Міністерства внутрішніх справ України глава уряду доручив «розглянути питання про порушення кримінального провадження за зловживання посадовими особами Державної екологічної інспекції».

А. Яценюк нагадав, що на минулому засіданні Кабінету Міністрів він звернувся з цим до в. о. міністра екології, проте відповідні доручення не були виконані (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Вивільнені кошти за кредитною угодою з Європейським банком реконструкції та розвитку Міністерство інфраструктури планує направити на ремонт доріг Н-09 Мукачєво – Рахів – Богородчани – Івано-Франківськ – Рогатин – Львів та Н-13 Львів – Самбір – Ужгород. За попередніми оцінками, загальний обсяг вивільнених коштів за кредитною угодою із ЄБРР може становити до 100 млн. євро. Економія коштів виникла через зміну структури проекту, курсову різницю, а також високу конкуренцію на відкритих тендерах, що дало можливість заключити договори підряду на нижчі від очікуваних суми.

Протягом останніх місяців Міністерство інфраструктури спільно з Укравтодором та ЄБРР обговорювали варіанти перерозподілу вивільнених коштів кредиту на інші автомобільні дороги в Україні. З урахуванням важливості транспортного сполучення, інтенсивності транзитного руху й природних особливостей регіону Міністерство інфраструктури та Укравтодор вважають за доцільне спрямувати ці кошти на капітальний ремонт доріг західних областей: Н-09 Мукачєво – Львів на ділянці Івано-Франківськ – Рахів та Н-13 Львів – Самбір – Ужгород на ділянці Львів – Самбір.

Дорога Н-09 є стратегічною транзитною магістраллю, що забезпечує транспортне сполучення з такими державами, як Словаччина, Угорщина, Румунія та Польща. Вказаний автошлях проходить по гірській місцевості, де щорічно фіксується велика кількість зсувів ґрунту та лавинонебезпечних місць. Берегоукріплювальні роботи на цій ділянці дадуть змогу зняти частину проблем з регулювання водостоку гірських річок і захистити ці території та населення від періодичних повеней. Ремонт дороги Н-13 покладе початок створенню кільця автодоріг навколо туристичних і рекреаційних місць Карпатського регіону та основних місць відпочинку: Трускавця, Дрогобича,

Борислава. Більше того, це стане хорошим поштовхом для розвитку Західного реабілітаційно-спортивного центру, призначеного для реабілітації інвалідів України та українських воїнів, які отримали поранення під час виконання бойових завдань у зоні АТО.

Згідно із встановленими законом процедурами минулого тижня Укравтодор, як установа що впроваджує проект, звернулася до Міністерства фінансів із проханням ініціювати перед Європейським банком реконструкції та розвитку процедуру внесення змін до кредитної угоди для якомога швидшого початку проведення ремонтно-будівельних робіт на зазначених ділянках автомобільних доріг.

Нагадаємо, у 2010 р. між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку було підписано кредитну угоду на загальну суму 450 млн євро для ремонту та експлуатаційного утримання автомобільних доріг М-06 Київ – Чоп і виконання ремонтних робіт на автомобільних дорогах М-05 Київ – Знам'янка, М-07 Київ – Ковель – Ягодин, Р-02 Київ – Іванків. У процесі реалізації проекту було прийнято рішення відмовитися від ремонту дороги Р-02 Київ – Іванків, оскільки до проведення Євро-2012 певні ремонтні роботи на цій ділянці вже було виконано за рахунок бюджетних коштів. Крім того, дорога Київ – Іванків веде до Межигір'я, тож у 2010 р. її внесли в план ремонту скоріше через тогочасну політичну кон'юнктуру, ніж об'єктивну необхідність (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

23 вересня на базі МВС відбулася нарада з питань захисту прав журналістів. На порядок денний засідання були винесені питання створення робочої групи з питань захисту законної професійної діяльності журналістів. Члени групи працюватимуть над створенням необхідної нормативної бази, а також розглядатимуть перебіг розслідування кримінальних проваджень, де об'єктом злочинних посягань стала діяльність журналістів.

У роботі засідання взяли участь представники Адміністрації Президента України, МВС, СБУ, Генпрокуратури, медіа-юристи та представники професійних об'єднань журналістів. Учасники засідання мали на меті розглянути проекти положень про робочу групу з питань захисту прав журналістів. Ця робоча група має акумулювати інформацію щодо стану свободи слова, перешкоджання діяльності журналістів, а також контролювати стан подальшого розслідування цих подій.

За словами начальника Головного слідчого управління МВС України О. Вакулєнка, для більш ефективної роботи зі зверненнями, у яких фігурують представники мас-медіа, у службі діє щоденний моніторинг ситуації. Крім того, керівництвом ГСУ було направлено службову телеграму на ім'я керівників слідчих підрозділів територіальних органів внутрішніх справ з вимогою невідкладно інформувати МВС про всі події, учасниками яких стали журналісти. «Відповідно, ми запровадили щоденний моніторинг такої інформації і її узагальнюємо», – зазначив керівник слідства МВС.

Він також додав, що бачить необхідність взаємного обміну актуальною інформацією з представниками профспілок медіа. Це потрібно для більш оперативного реагування на факти порушення прав журналістів.

Крім того, до кінця вересня представники слідчого підрозділу МВС планують підготувати аналіз щодо застосування ст. 171 («Перешкоджання законній професійній діяльності журналістів») Кримінального кодексу України, а також необхідну інфографіку. «По закінченню дев'яти місяців ми цю інформацію готуємо і надамо для користування і обговорення представникам засобів масової інформації», – зазначив О. Вакуленко.

Тим часом О. Романюк, голова ГО «Інститут масової інформації», запевнила в готовності сприяти правоохоронцям у питанні захисту прав журналістів, зокрема щотижня надаючи свою інформацію про події з участю представників мас-медіа. Вона також зазначила, що кількість нападів на журналістів у 2015 р. зменшилася в 11 разів (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Міністерство інформаційної політики України та Асоціація європейських журналістів уклали Меморандум про співпрацю з метою підвищення рівня журналістики в Україні та організації прес-турів для журналістів із країн ЄС.

Заступник міністра інформаційної політики А. Біденко: «Ми разом з Асоціацією європейських журналістів будемо партнерами на підставі підписаного Меморандуму. Це дасть змогу поширити інформацію про події в Україні серед журналістської спільноти в Європі. З свого боку, МІП буде підтримувати суспільно значущі проекти асоціації відповідно до покладених на відомство обов'язків як центрального органу виконавчої влади».

Президент Асоціації європейських журналістів А. Рудзицький зауважив, що відтепер асоціація, завдяки підписаному документу, зможе за підтримки МІП реалізовувати свої проекти та залучати журналістів з європейських секцій АЄЖ для обміну досвідом і підвищення рівня журналістики, що є також інструментом інформаційної безпеки країни (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Заступник міністра екології та природних ресурсів України з питань європейської інтеграції Г. Вронська під час робочої поїздки до Варшави провела зустріч з держсекретарем Міністерства навколишнього середовища Республіки Польща М. Королецом.

На виконання угоди між урядом України та урядом Республіки Польща про співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища Україна та Республіка Польща розвивають і зміцнюють співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища у відповідності до концепції сталого розвитку з урахуванням інтересів обох країн.

З метою імплементації Україною директив ЄС у галузі охорони довкілля,

а також зважаючи на євроінтеграційні процеси, які відбуваються в Україні, важливе значення має зарубіжний досвід держав-членів ЄС і співпраця з ними.

Зазначений візит дасть змогу покращити співробітництво у сфері імплементації Україною директив ЄС і забезпечить ознайомлення з польським досвідом у сфері охорони довкілля, а також сприятиме створенню схеми торгівлі викидами ЄС та покращить співробітництво між Україною й Республікою Польща у сфері зміни клімату (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 22.09*).

ПОЛІТИКА

Контактная подгруппа по вопросам безопасности на переговорах в Минске не согласовала текст нового договора об отводе вооружений: камнем преткновения стал график отвода. Об этом сообщил представитель «ДНР» в контактной группе по урегулированию ситуации на Донбассе Д. Пушилин, передает ДАН (<http://korrespondent.net/ukraine/3566845-v-mynske-ne-smohly-dohovorytsia-ob-otvode-vooruzheniy-pushylyn>).

По словам Д. Пушилина, в «ДНР» выступают за отвод по всей линии без выделения участков, а Киев продолжает настаивать, чтобы в готовящемся сейчас договоре был оговорен постепенный отвод техники. «Они хотят в последнюю очередь отводить на четырех участках на линии соприкосновения: с нашей стороны это Донецк и Горловка, со стороны «ЛНР» – Бахмутская трасса и Попаснянский район», – сказал Д. Пушилин.

Он добавил, что дискуссии по отводу техники заняли почти все время работы подгруппы, потому вопрос демилитаризации с Широкино не обсуждался.

Как сообщалось, спецпредставитель ОБСЕ в контактной группе по Украине М. Сайдик заявил, что ультиматум «ЛНР»/«ДНР» по выборам срывает минский процесс (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09*).

***

«ДНР» выйдет из минских соглашений и перейдет в наступление, если Киев начнет подготовку к вступлению в НАТО. Об этом заявил глава «ДНР» А. Захарченко, сообщает ДАН (<http://korrespondent.net/ukraine/3567023-zakharchenko-dnr-poidet-v-nastuplenye-esly-kyev-budet-hotovytsia-v-nato>).

«Заявления Порошенко и его представителя на минских переговорах Кучмы о необходимости вступления Украины в НАТО направлены на разрушение минских соглашений. Если Украина начнет готовить референдум о вступлении в НАТО или другие процедуры, то «ДНР» сразу выйдет из минских соглашений», – цитирует А. Захарченко ДАН.

Кроме того, А. Захарченко пообещал сразу же после этого перейти в наступление, чтобы занять всю территорию Донбасса.

Как сообщалось, накануне Генсек НАТО Й. Столтенберг заявил, что вместо членства в НАТО Альянс предложит Украине сотрудничество, которое может стать «хорошей альтернативой».

Отметим, Генсек НАТО Й. Столтенберг посетил Украину впервые. Во время визита он вместе с Президентом Украины П. Порошенко открыл учения по ликвидации последствий ЧС природного и техногенного характера, а также принял участие в заседании СНБО 23 сентября (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Пресс-секретарь президента России Д. Песков заявил, что любое продвижение НАТО к границам страны будет способствовать принятию контрмер для обеспечения национальной безопасности. Об этом сообщает РИА «Новости» (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3566664-kreml-zaiavyl-o-kontrmerakh-pry-pryblyzhenyu-nato-k-hranytsam>).

«НАТО все-таки не меняла и не способна поменять свое предназначение с точки зрения изначальных целей своего создания, и в данном случае все-таки нельзя забывать, что это организация, которая создана во времена противостояния и для противостояния, поэтому поменять суть своего существования НАТО не может», – сказал Д. Песков, отвечая на вопрос о возможности вступления Украины в НАТО. Он отметил, что «любое продвижение подобной организации в сторону границ с Россией ведет к необходимости принятия соответствующих контрмер для обеспечения своей собственной безопасности, для национальной безопасности» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Палата представителей Конгресса США единогласно приняла резолюцию с призывом к РФ освободить летчицу и народного депутата Украины Н. Савченко. Об этом на странице в социальной сети сообщил посол Украины в США В. Чалый (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3566802-v-konhresse-ssha-prynialy-rezolutsiyui-ob-osvobozhdenyu-savchenko>).

«Только что палата представителей Конгресса США единогласно приняла резолюцию H.Res.50 “Призыв к освобождению украинской летчицы Надежды Савченко, захваченной российскими силами в восточной Украине, которая незаконно удерживается в российской тюрьме с июля 2014 г.”», – написал он.

Соавторами документа выступили 36 конгрессменов от Демократической и Республиканской партий. Из него следует, что конгрессмены осуждают Россию за содержание Н. Савченко под стражей.

Резолюция также содержит призыв международному сообществу и

европейским партнерам США настойчиво поддержать усилия, направленные на освобождение Н. Савченко.

В начале месяца Госдепартамент США организовал кампанию за освобождение 20 женщин, которых, по мнению американских властей, преследуют по политическим мотивам (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Американский сенатор Д. Маккейн в среду, 23 сентября, прилетел в Одессу. Об этом сообщил посол США в Украине Д. Пайетт в своем Twitter.

Пресс-служба Одесской ОГА ранее сообщала, что Д. Маккейн даст пресс-брифинг совместно с губернатором М. Саакашвили (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Делегация Организации Объединенных Наций в области прав человека планирует посетить так называемые «ДНР»/«ЛНР». Уже есть определенные договоренности, но окончательного решения пока нет. Об этом заявил после встречи с главой Донецкой областной военно-гражданской администрации П. Жебрийским помощник Генерального секретаря ООН И. Шимонович. По его словам, в планах делегации есть визит на временно оккупированные территории. Помощник Генерального секретаря ООН находится с визитом в Украине (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 23.09).

***

Спецпредставитель ОБСЕ в контактной группе по Украине М. Сайдик сообщил, что Международному комитету Красного Креста во вторник, 22 сентября, удалось наладить доставку гуманитарной помощи по обе стороны линии разграничения на Донбассе.

«Тем радостнее для меня, что МККК сегодня наконец смог начать поставку гуманитарных грузов в населенные пункты по обе стороны линии соприкосновения в Донецкой области», – сказал он журналистам в Минске (<http://korrespondent.net/ukraine/3566682-krasnyi-krest-vozobnovyl-dostavku-humanitarnoi-pomoschy-na-donbass>).

По словам М. Сайдика, «было бы целесообразно открыть дополнительные пропускные пункты украинскими властями на линии соприкосновения в Донецкой и Луганской областях для доставки гуманитарной помощи».

Как сообщал Корреспондент.net, ранее в ОБСЕ призвали убрать границы между Украиной и оккупированными территориями, чтобы жители прифронтовой зоны могли «вернуться к цивилизованной жизни» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Наблюдатели ОБСЕ не заметили подготовки к проведению выборов в «ДНР»/«ЛНР». Об этом в эфире «Громадського» сообщил спикер специальной мониторинговой миссии ОБСЕ М. Боцюркив.

Напомним, 16 сентября главарь «ДНР» А. Захарченко подписал «указ» о назначении выборов в органы местного самоуправления на 18 октября 2015 г. 21 сентября его примеру последовал главарь «ЛНР» И. Плотницкий, назначив выборы на 1 ноября.

При этом на переговорах в Минске «ДНР»/«ЛНР» дали понять, что отменят эти выборы, если Украина пойдет на их условия. Проведение не согласованных с Украиной выборов фактически сорвет минские договоренности (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

С. Лавров: Выборы в Донецке и Луганске ничего не нарушают.

Проведение выборов в «ДНР»/«ЛНР» 18 октября и 1 ноября не противоречит минским договоренностям, так как в них не указано никаких конкретных сроков. Об этом заявил глава МИД РФ С. Лавров в среду, 23 сентября.

По словам С. Лаврова, напротив, в минских договоренностях есть положения, которые нарушены Киевом. «Во-первых, в день начала отвода артиллерии, а он начался в апреле, Киев обязан был вступить в диалог, в консультации с Донецком и Луганском по согласованию модальности в проведении выборов», – сказал он.

Глава МИД РФ пояснил, что эти выборы должны были проводиться в соответствии с украинскими законами, с приглашением наблюдателей ОБСЕ. «Минские договоренности касательно выборов предполагают согласование их модальностей между Киевом, Донецком и Луганском. Никаких сроков там не существует», – заявил С. Лавров.

Он отметил, что «ДНР»/«ЛНР» ранее предлагали свой вариант законопроекта, однако не дождалась ответа от Киева.

Кроме того, С. Лавров заявил, что намерение украинских властей провести выборы перед объявлением амнистии участникам событий на Донбассе является «извращением всей сути происходящего». «В минских договоренностях записано, что выборы должны состояться в соответствии с критериями ОБСЕ. Один из критериев – обеспечение условий, когда никто не будет подвергаться запугиванию, преследованию и т. д. – сказал он. – Поэтому заявление киевских властей, что сначала выборы, а потом амнистия, – это достаточно серьезное извращение всей сути происходящего».

Напомним, ранее лидер «ДНР» Д. Пушилин заявил, что даты выборов в Донецке и Луганске не меняются (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09*).

***

Россия намерена поднять вопрос блокады Крыма в международных организациях. Об этом журналистам заявил источник в МИД России, передает Интерфакс (<http://korrespondent.net/world/russia/3566877-rossiya-podnyemet-temu-blokady-kryma-v-mezhdunarodnykh-orhanakh>).

«Естественно, мы будем ставить эти вопросы в международных организациях. Проблема (снабжения полуострова. – Прим. ред.) будет решаться за счет ресурсов России», – сказал источник.

Напомним, 20 сентября лидеры крымских татар начали блокирование транспортного сообщения с Крымом со стороны материковой части Украины.

Глава Республики Крым С. Аксенов отметил, что продовольственной блокады со стороны Украины полуостров не заметит.

Первый вице-премьер правительства полуострова М. Шеремет заявил, что энергетическая блокада Крыма повлечет за собой ответные меры для Украины, «которая зависит от поставок российской электроэнергии» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Прекращение поставок электроэнергии в Крым может стать следующим этапом блокады Крыма. Об этом заявил председатель меджлиса крымскотатарского народа Р. Чубаров в эфире 5 канала.

«Мы не исключаем, что на вторых этапах акции главным будет прекращение поставок электроэнергии, но я всегда говорю, что мне кажется, это будет в октябре», – сказал он (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3566695-v-oktiabre-tatary-mohut-perekryt-krymu-elektrychestvo>).

Р. Чубаров также рассказал, что участники акции убеждают водителей фур развернуться и уехать от админграницы с Крымом. «Мы убеждаем водителей, хотя они понимают причины этой общественной блокады Крыма, но у них есть работодатели, теперь они ожидают от них команд», – сказал глава меджлиса.

Ранее, глава меджлиса крымских татар и депутат Верховной Рады Р. Чубаров заявил, что не исключает, что вслед за продуктовой блокадой Крыма, крымские татары будут добиваться прекращения поставок электроэнергии на полуостров (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Большинство граждан Украины готовы поддержать на референдуме вступление в Организацию Североатлантического договора (НАТО). Об этом свидетельствуют результаты социологического опроса фонда «Демократические инициативы» и социологической службы Центра Разумкова.

62,3 % опрошенных готовы принять участие в референдуме по вступлению в НАТО. 25,2 % не планируют голосовать, 12,6 % затруднились ответить.

Из тех, кто готов прийти на референдум 38,9 % проголосовали бы за вступление в Североатлантический альянс, 25 % скорее всего «за». Против проголосовало бы 16,1 % опрошенных, скорее всего «против» 12,4 %.

Среди всех опрошенных безусловно готовы поддержать вступление в НАТО 24,8 %, скорее всего 17,1 %.

Безусловно против высказались 21,4 % респондентов, скорее всего против 14,4 %.

Исследование проведено с 22 по 27 июля 2015 года. Опрошено 2011 респондентов в возрасте от 18 лет во всех регионах Украины кроме аннексированной АР Крым и временно оккупированных районов Донбасса. Погрешность составляет 2,3 % *(Главком (<http://glavcom.ua/news/327424.html>). – 2015. – 24.09).*

***

Г. Кернес баллотируется в мэры Харькова. Он избран в качестве кандидата от партии «Відродження» на должность городского головы Харькова, а также возглавит список партии на выборах в горсовет. Соответствующее решение утвердили делегаты на XI внеочередной конференции Харьковской городской организации партии «Відродження». Соответствующее предложение внес глава Политсовета партии В. Хомутынник. Он также отметил, что в Украине нет равных среди мэров по уровню доверия со стороны горожан.

В свою очередь Г. Кернес поблагодарил присутствующих за поддержку и оказанное доверие, а также выразил уверенность, что партия покажет хороший результат на местных выборах.

«Мы объединились не сегодня и вчера, а несколько лет назад. Мы обеспечили стабильность. Мы с вами заложили фундамент для будущего возрождения Харькова, начав масштабные инфраструктурные проекты и программы, которые будут определять будущее нашего города на ближайшие десятилетия вперед... Я поддерживаю политическую партию «Відродження» и думаю, мы вместе с вами покажем хороший результат в ходе местных выборов», – заявил во время выступления Г. Кернес *(Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09).*

***

Политическая партия «Украинское объединение патриотов «Укроп»» выдвинула Г. Корбана кандидатом в мэры Киева на местных выборах.

Решение было принято на конференции территориальной организации партии в Киеве в среду, 23 сентября.

Г. Корбан отметил, что в случае его избрания он намерен уволить всех нынешних чиновников мэрии и сдать в аренду здание Киевской городской

государственной администрации.

В то же время партия «Всеукраинское объединение “Свобода”» выдвинула в мэры Киева бывшего депутата А. Мирного. Такое решение также было принято на конференции территориальной организации партии в Киеве.

«В Киеве очень много вопросов, которые мы знаем как решить. Мы предложим киевлянам такую концепцию города, которую они примут», – сказал А. Мирный.

Участие в выборах мэра Киева также намерены принять действующий мэр столицы В. Кличко (от партии «Блок Петра Порошенко»), экс-«регионал» В. Макеенко (от партии «Наш край»), нардеп А. Пузанов (от «Оппозиционного блока») (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 24.09*).

***

Народный депутат С. Кивалов будет баллотироваться на пост городского головы Одессы. Он был выдвинут на партийной конференции «Украинской морской партии», состоявшейся 23 сентября. Об этом сообщает «Репортер».

За пост мэра ему придется бороться с С. Боровиком от БПП, бывшим городским головой Э. Гурвицом, нынешним мэром Г. Трухановым, сородницей С. Тигипко С. Фабрикант.

Напомним, что в отношении С. Кивалова Генеральная прокуратура Украины ведет следствие по подозрению в причастности к антиукраинской деятельности. Если С. Кивалов будет избран мэром, он потеряет неприкосновенность (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 24.09*).

***

Известный юрист и экономист С. Боровик пойдет в мэры Одессы от Блока Петра Порошенко. Об этом сообщил глава Одесской областной администрации М. Саакашвили.

«Блок Петра Порошенко выдвинет на мэра Одессы С. Боровика. Саша Боровик – одессит, здесь рос, его родители живут здесь. Он очень образован, закончил Гарвардский университет. Последние несколько месяцев он в нашей команде, занимался реформами. Это действительно новое прогрессивное лицо Украины», – сказал М. Саакашвили на совместном брифинге с американским сенатором Дж. Маккейном.

Напомним, С. Боровик, вернувшийся из эмиграции в Украину, должен был занять пост первого замминистра экономики, однако не сработался с министром и ушел из министерства. В июне он вошел в команду М. Саакашвили в Одессе (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Всеукраинское объединение «Свобода» включило в список кандидатов в депутаты Киевской городской рады бывшего народного депутата Ю. Сиротюка, которого арестовали на 60 суток по подозрению в

организации столкновений под Верховной Радой 31 августа. Такое решение партия приняла 23 сентября на съезде партии в Киеве.

Всего в списке «Свободы» вошли 120 кандидатов.

Напомним, 11 сентября суд постановил арестовать Ю. Сиротюка сроком на 60 суток. Его вместе с другими «свободоцами» подозревают в организации беспорядков возле парламента 31 августа после принятия в первом чтении изменений в Конституцию в части децентрализации (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 24.09).

***

Сотни людей в Волынской области требуют допуска к копанию янтаря.

В Волынской области копатели янтаря собрались у одного из блокпостов милиции возле с. Костюхновка и перекрывают дорогу в Варшаву с требованием пустить их на места незаконной добычи камня. Об этом сообщает «Громадське. Волинь» (<http://korrespondent.net/ukraine/3567019-borba-za-yantar-dobytychyku-perekryly-trassu-na-varshavu>).

По данным журналистов, конфликт возник между местными жителями и добытчиками янтаря, которые прибыли из Ровенской области. Правоохранители установили блокпост возле с. Лесное и проверяют все авто, движущиеся в направлении леса, на предмет орудий для добычи камня.

По информации сайта «Волынское агентство расследований», власти области не смогли договориться с копателями.

Сообщается, что председатель Волынской ОГА В. Гунчик приехал пообщаться с местными жителями Маневицкого района. Он предложил создать областное коммунальное предприятие «Янтарь Волыни», которое будет заниматься добычей камня и трудоустраивать людей. Такое решение вопроса не удовлетворило добытчиков, они заявили, что имеют право самостоятельно разрабатывать залежи возле своих сел (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

В Харькове сторонники «Азова» осадили дом М. Добкина.

В Харькове несколько десятков человек, одетых в камуфляж и балаклавы, с утра заблокировали въезд в дом народного депутата, экс-губернатора Харьковской области М. Добкина.

Как сообщает IT Sector Харьков в Twitter, утром 23 сентября активисты подошли к дому в Тульском переулке и заблокировали выезд.

Люди в камуфляже держали флаги с символикой батальона «Азов». На дом М. Добкина также повесили табличку «ул. Беркута».

Отмечается, что активисты назвали свою акцию мирной, закрасили окно дома белой краской, нарисовали на заборе петуха, забросили во двор М. Добкина пиротехнику и завершили акцию (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Экс-губернатор Харьковской области, депутат Верховной Рады от Оппозиционного блока М. Добкин заявил, что намерен увезти из страны свою семью, но сам останется для участия в местных выборах.

«Я однозначно увезу свою семью из Украины. Во время штурма дома были двое моих младших сыновей. Я увезу детей и увезу жену, но сам я никуда не уеду, я останусь здесь и буду заниматься тем, чем занимаюсь сегодня. Я буду бороться с этой властью в каком бы статусе я не выступал», – сказал М. Добкин (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3567026-dobkyn-zaiavyl-cto-uvezet-semui-yz-ukraynu>).

«Эта акция носила устрашающий характер... Активисты забросали мой дом дымовыми пашками, взрывпакетами и шумовыми гранатами. Они преследовали цель оказать моральное давление на меня, но больше на тех, кто поддерживает Оппозиционный блок и готовы баллотироваться в органы местного самоуправления от нашей политической силы... Я думаю, что на днях нас зарегистрирует и это будет наша реакция», – добавил депутат.

М. Добкин заявил, что люди, пришедшие к его дому, держали в руках флаги с символикой батальона «Азов». По его словам, машины, которые участвовали в акции возле его дома, принадлежат батальону «Азов» и «Правому сектору», однако сегодня номера с машин были сняты (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

Бывшего депутата-«регионала» О. Царева вызывают на допрос в Службу безопасности Украины. Так как депутат на него не явится, в его отношении будет начата процедура заочного осуждения.

Повестка размещена на официальном сайте СБУ. В документе указано, что О. Царев вызывается в качестве подозреваемого.

Напомним, 24 мая 2014 г. на так называемом съезде «ДНР»/«ЛНР» был подписан договор о создании союза «народных республик», целью которого было объединение территорий Донбасса, подконтрольных сепаратистам. Парламент так называемой Новороссии возглавил О. Царев. В Украине О. Царев объявлен в розыск. Среди прочего, О. Царева подозревают в финансировании акций по дестабилизации ситуации в Украине вместе с экс-премьером Н. Азаровым и еще одним экс-нардепом В. Олійныком (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09).

ЕКОНОМІКА

Министр финансов Н. Ярьсько назвала три основных приоритета для работы украинского правительства в рамках своего выступления на встрече Чикагского совета по глобальным вопросам. Об этом сообщает пресс-служба Минфина.

По ее словам, три основных приоритета действий правительства

Украины – это восстановление экономической стабильности, а также борьба с коррупцией и создание инвестиционно привлекательного бизнес-климата.

Напомним, что 21 сентября Чикагский совет организовывал встречу с украинским министром Н. Яреско, в ходе которой обсуждали украинское финансовое будущее (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 23.09).

***

Минфин обнародовал проект Госбюджета на 2016 год.

Министерство финансов обнародовало отозванный проект закона о Государственном бюджете Украины на 2016 год. Доходы в нем заложены в сумме более 550 млрд грн, расходы – 621 млрд 192 млн грн. Проект Госбюджета размещен на сайте Министерства финансов.

Проектом бюджета предусматриваются доходы на уровне 550,039 млрд грн. В том числе доходы Общего фонда Госбюджета – в сумме 524,774 млрд грн и доходы Специального фонда – 25,264 млрд грн.

Расходы бюджета предлагается установить на уровне 621,192 млрд грн. В том числе расходы Общего фонда Госбюджета – в сумме 593,959 млрд грн и расходы Специального фонда – 27,232 млрд грн.

Предельный объем дефицита Госбюджета установлен на уровне 79,170 млрд грн, в том числе предельный объем дефицита Общего фонда – в сумме 64,312 млрд грн и предельный объем дефицита Специального фонда Госбюджета – в сумме 14,857 млрд грн.

Также в проекте Госбюджета установлен прожиточный минимум на одно лицо в расчете на месяц в размере с 1 января 2016 г. – 1330 грн, с 1 мая – 1399 грн, с 1 декабря – 1496 грн.

Кроме того, установлена минимальная заработная плата: в месячном размере: с 1 января – 1378 грн, с 1 мая – 1450 грн, с 1 декабря – 1550 грн; в почасовом размере: с 1 января – 8,29 грн, с 1 мая – 8,69 грн, с 1 декабря – 9,29 грн.

Напомним, 14 сентября Кабинет Министров внес в Верховную Раду проект бюджета на 2016 г., но впоследствии отозвал его назад (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Засуха в Украине может остановить ГЭС.

По мнению синоптиков, засуха в этом году повлияла на уменьшение уровня выработки электроэнергии на Днепровском каскаде ГЭС до рекордно низких показателей. Из-за этого наиболее пострадали Киевское, Кременчугское и Каневское водохранилища. В сентябре Днепр на участке возле Киева пересох до уровня маловодности.

Однако самой критической называют ситуацию с притоком вод Днестра. Тут вода прибывает со скоростью всего 40–70 куб. м за 1 с, тогда как обычная норма сентября составляет не ниже 190 куб. м за 1 с. При этом специалисты отмечают, что такой показатель близок к предпаводковому уровню и является новым антирекордом в истории Днестровской ГЭС.

Однако в Госводагентстве заверили, что населению не стоит ожидать ограничения водоснабжения (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 23.09).

***

Украина впервые за год нарастила производство стали.

С начала года в Украине из-за продолжения боевых действий на Востоке (Украины) постоянно фиксировалось падение производства стали. При этом в августе было произведено более 1 млн т стали, что на 8,6 % выше по сравнению с аналогичным месяцем 2014 г. Об этом со ссылкой на данные Международной аналитической организации World Steel Association сообщает «РБК-Украина».

По данным World Steel Association, в Украине в августе 2015 г. было произведено 1 млн 919 тыс. т сырой (нерафинированной) стали. Это на 8,6 % выше по сравнению с аналогичным месяцем 2014 г.

Последний раз World Steel Association фиксировала рост производства стали в Украине в годовом исчислении еще в июне 2014 г. С тех пор из-за сложной ситуации на Донбассе ее производство ежемесячно существенно снижалось.

По итогам января – августа в Украине произвели 15 млн 044 тыс. т стали и это на 23,6 % ниже прошлогоднего показателя (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 23.09).

***

В Борисполе рассказали, как будут летать российские авиакомпании.

Расширенные санкции, введенные Советом национальной безопасности и обороны и утвержденные Президентом против граждан и предприятий России, включая российские авиакомпании, касаются только запрета на транзит и полеты российских авиакомпаний через Украину. При этом ограничения не затрагивают прямые рейсы в/из Украины. Об этом со ссылкой на пресс-службу аэропорта «Борисполь» сообщает «ЛігаБізнесІнформ».

Сообщается, что расписание полетов авиакомпаний в/из аэропорта «Борисполь» не изменилось, подчеркнул и. о. генерального директора аэропорта Е. Дыхнэ (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Объемы выполненных за восемь месяцев 2015 года строительных работ уже превысили 29 млрд грн. Об этом говорят данные Госслужбы статистики Украины.

Согласно данным, в период с января по август 2015 г. строители выполнили работы на сумму 29 млрд 577 млн грн. При этом можно добавить, что объем выполненных за август работ составил более 4,7 млрд грн. Следует также отметить, что статистические данные поданы без учета оккупированной территории Крыма и части Донецкой, а также Луганской

областей.

Напомним, что, несмотря на негативные прогнозы специалистов относительно общей экономической ситуации, в сфере жилищного строительства зафиксирован незначительный спад в начале 2015 г., после чего ситуация стабилизировалась (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 23.09).

***

Новая энергетическая стратегия позволит Украине повысить уровень регулирующих возможностей, сообщил «Українським новинам» в кулуарах Международного форума «Топливо-энергетический комплекс Украины» заместитель технического директора «Укрэнергопроект», доктор технических наук Ю. Ландау.

«Ввод этих мощностей позволит повысить регулирующие мощности с 8 до 12 % от общей мощности. Это уже не плохо, но нам надо где-то 18–20 %», – подчеркнул он.

По словам эксперта, стратегией предусмотрено, в частности, завершение до 2020 г. строительства Ташлыкской ГАЭС и дальнейшее строительство Днестровской ГАЭС. «В этот период – до 2020 г. – должно произойти становление, заложен фундамент дальнейшего развития электроэнергетики. Если мы до 2020 г. введем агрегаты на Ташлыкской – это добавится 600 МВт. А ввод третьего гидроагрегата Днестровской ГАЭС и первого Каневской ГАЭС – еще 574 МВт в генераторном и 681 МВт – в насосном», – подчеркнул он.

Также, по словам Ю. Ландау, в этот период целесообразно начать строительство Закарпатской ГАЭС мощностью 1300 МВт, которая находится на западной границе Украины и важна с точки зрения интеграции нашей энергосистемы с европейской.

Как отметил эксперт, украинская энергосистема характеризуется спецификой, в которой преобладают базисные мощности атомных и тепловых электростанций. Гидроаккумулирующих же и ГЭС очень мало – всего лишь 8 % от общей мощности. Поэтому возникают проблемы с регулированием как графиков нагрузок, так и с аварийным частотным резервом. Все это снижает надежность, экономичность и эффективность работы Объединенной энергетической системы Украины. «Сегодня наша беда – несбалансированные мощности энергосистемы. Это приводит к тому, что блоки угольные базисные тепловых электростанций каждые сутки мы включаем-выключаем. Это аварии, это пережег топлива. Это не эффективно и очень плохо», – резюмировал Ю. Ландау (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Украинские телеканалы просят налоговые каникулы.

У украинских телеканалов недостаточно ресурсов, чтобы снять необходимое для заполнения эфира количество сериалов после запрета на

российский контент. Введение запретов не стимулирует развитие медийной отрасли. Об этом заявила руководитель Inter Media Group, глава Федерации работодателей медийной отрасли Украины А. Безлюдная в ходе онлайн-конференции газеты «Комсомольская правда в Украине».

«Мы запустили производство нескольких новых сериалов. К сожалению, мы не можем за несколько месяцев снять тысячу часов сериалов и фильмов. Поэтому, конечно, после принятия закона проблема есть», – сказала А. Безлюдная, комментируя запрет на все сериалы и программы, произведенные в России с 1 января 2014 г.

«Я имею в виду все украинское телевидение. У нас есть ряд предложений – так называемые налоговые каникулы, которые будут способствовать развитию собственного производства. Снять один-два сериала не сложно, даже три-четыре, а вот 10–12 – это уже вопрос. Есть же еще вопрос качества», – пояснила А. Безлюдная.

Она подчеркнула, что сегодня необходимо создать условия для развития украинского телевидения, в частности закупок новых программ, появления новых форматов, производства продукта для других стран (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net). – 2015. – 22.09*).

***

Россия заблокировала поставки дизеля в Украину.

Федеральная служба по техническому и экспортному контролю РФ (ФСТЭК) ограничила поставки дизельного топлива в Украину. Об этом сообщила своим украинским клиентам российская компания «Роснефть», пишет профильное издание OilNews.

Формально цель введенных ограничений – не допустить использование российского топлива Вооруженными силами Украины. Издание отмечает, что российские поставщики нефтепродуктов требуют от украинских контрагентов справки о том, что поставленный ресурс не будет использован в военных целях. В противном случае российские таможенные службы не оформляют топливо.

По словам директора консалтинговой группы «А-95» (г. Киев) С. Куюна, в нынешнем году на долю российских поставок приходится 30 % рынка дизтоплива. «Фактическое блокирование экспорта дизтоплива в Украину может привести к определенному ресурсному дискомфорту на время переориентации на другие источники поставок, прежде всего на Беларусь, которая сильно сократила экспорт в Украину в 2015 г. (прежде всего из-за активизации российских производителей). Также не приходится исключать коррекцию цен, поскольку российское дизтопливо является самым дешевым на рынке и будет замещено более дорогостоящими ресурсами из альтернативных источников», – сказал он в комментарии «Интерфаксу-Украина».

При этом он отметил, что в настоящее время запасы дизтоплива на внутреннем рынке избыточны.

По итогам января – августа РФ поставила в Украину 1,01 млн т

дизтоплива, заняв вторую позицию среди поставщиков такого топлива после Беларуси. Из РФ поставляется продукция Саратовского и Рязанского НПЗ («Роснефть»), Волгоградского НПЗ («Лукойл») и Орского НПЗ («РуссНефть») (*Левый берег (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09*).

***

Против «Укрнефти» возбудили уголовное дело. Прокуратура возбудила уголовное дело в отношении нефтегазодобывающей компании «Укрнефть» из-за отказа перечислять в бюджет 3,347 млрд грн по дивидендам. Об этом говорится в определении Заречного суда г. Сумы (<http://korrespondent.net/business/companies/3566999-protyv-ukrnafty-vozbudyly-uholovnoe-delo>).

При этом суд отклонил жалобу «Укрнефти» в лице Качановского газоперерабатывающего завода на прокуратуру, которая не возвращает ему изъятое имущество, а именно образцы углеводородов.

Правоохранительные органы подозревают, что «с целью получения неправомерной выгоды для компании» топ-менеджмент «Укрнефти» в 2015 г. умышленно не платил в госбюджет рентные платежи на общую сумму 3,347 млрд грн. При этом казна также недосчиталась 12,8 млн грн налога на прибыль.

Ранее окружной административный суд Киева обязал «Укрнефть» уплатить 1,043 млрд грн за пользование недрами для добычи нефти и газа в Сумской области.

Как сообщалось, Министерство экологии и природных ресурсов Украины намерено приостановить лицензии «Укрнефти» из-за больших долгов, накопленных компанией перед государственным бюджетом (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09*).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Украина в рамках реструктуризации приостанавливает платежи по госдолгу.

Правительство Украины объявило о начале процедуры реструктуризации госдолга и его частичного списания. Кабмин поручил с 23 сентября временно приостановить осуществление платежей по погашению и обслуживанию государственного и гарантированного государством долга, к которому отнесены государственные еврооблигации, выпущенные в 2005–2013 гг., и еврооблигации «Фининпро». Об этом говорится в распоряжении Кабинета Министров № 978 от 22 сентября, обнародованном на правительственном сайте.

«Министерству финансов и Министерству инфраструктуры временно приостановить осуществление платежей по долговым обязательствам в соответствии с перечнем согласно приложению на срок, установленный ст. 1

Закона Украины «Об особенностях осуществления сделок с государственным, гарантированным государством долгом и местным долгом»», – говорится в документе.

Согласно указанному Закону, правительство может приостанавливать платежи по каждому долговому обязательству на срок «до совершения такой сделки (сделок) и изменения условий соответствующего заимствования в отношении кредиторов».

В то же время в документе указывается, что правительство поддержало предложение Минфина осуществить такие сделки до 1 декабря 2015 г.

В перечень подлежащих реструктуризации обязательств, в частности, включены двухлетние еврооблигации, выпущенные в декабре 2013 г. на 3 млрд дол. и выкупленные РФ за счет средств Фонда национального благосостояния, тогда как Москва продолжает настаивать на их погашении в срок и в полном объеме (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 23.09*).

***

Всемирный банк ухудшил прогноз падения ВВП Украины.

При достижении инфляции в 50,8 % к концу года реальный ВВП Украины упадет на 12 %. Такой обновленный ухудшенный макропрогноз обнародовал Всемирный банк в материалах о втором программном займе на политику развития финансового сектора страны, сообщает Интерфакс-Украина.

«Мы ожидаем, что реальный ВВП сократится на 12 % в 2015 г. с более сильным сжатием в первой половине года и последующим замедлением спада во второй половине года из-за низкой статистической базы (учитывая провал во второй половине 2014 г.)», – говорится в документе.

По словам экспертов Всемирного банка, падение затрагивает многие отрасли, в особенности металлургическую и горнодобывающую, наиболее пострадавшие от конфликта. В розничной торговле, скорее всего, ситуация ухудшится в связи с заметным падением реальных доходов населения, вызванным резким увеличением тарифов, обесцениванием валюты и снижением реальной заработной платы. Проблемы в банковском секторе, как ожидается, продолжатся.

Всемирный банк также ухудшил оценку роста экономики в 2016 г. всего до 1 % при замедлении инфляции до 12,2 %.

«Экономическое восстановление, скорее всего, начнется позже, чем первоначально прогнозировалось, и будет менее выраженным», – отмечается в материалах.

Согласно им, в 2017 г. рост ускорится до 2 %, а спустя год – до 3 %, тогда как инфляция замедлится соответственно до 8 и 5 %.

Согласно оценкам банка, дефицит счета текущего баланса Украины в 2015 г. уменьшится до 1,1 % ВВП, в последующие два года будет составлять 1,4 % ВВП, а в 2018 г. незначительно увеличится до 1,6 % ВВП (*Минфин.com.ua (http://minfin.com.ua). – 2015. – 23.09*).

***

Всемирный банк оценил финансовые потребности Украины.

В ближайшие три года Украине необходимо 40 млрд дол. займов для покрытия дефицита баланса (<http://korrespondent.net/business/economics/3566521-vsemyrnyi-bank-otsenyl-fynansovye-potrebnosty-ukraynu>).

Украине в 2015–2018 гг. для покрытия дефицита баланса нужно еще 40 млрд дол. внешних вливаний. Об этом говорится в отчете Всемирного банка по макроэкономическим показателям Украины.

Отмечается, что, несмотря на сокращение бюджетного дефицита, соотношение госдолга к ВВП возросло до 70,3 %, в том числе из-за оттока капитала по причине неопределенности будущих событий в стране и низкого уровня инвестиций.

«Внешнее финансирование, которое должно покрыть дефицит платежного баланса и восстановить резервы, оценивается в 40 млрд дол. в течение 2015–2018 гг.», – указано в отчете.

Всемирный банк также прогнозирует сокращение ВВП Украины в 2015 г. на 12 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 22.09).

***

Международный валютный фонд начинает свою проверку в Украине на соответствие программе организации. При этом Минфин по итогам работы ожидает от миссии МВФ очередного транша. Об этом заявила министр финансов Н. Ярецько, сообщает «Интерфакс-Украина».

«С 22 сентября в Украине будет находиться миссия МВФ, которая будет проверять, следуем мы программе фонда или нет. Мы ожидаем, что мы успешно получим пятый транш и продолжим увеличивать наши резервы», – сказала Н. Ярецько.

Миссия МВФ будет работать в Украине с 22 сентября по 2 октября. Она будет проверять внедрение украинскими властями структурных преобразований и борьбу с коррупцией.

Ранее в МВФ заявили, что макроэкономическая ситуация в Украине стабилизируется, а экономика постепенно восстанавливается (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 22.09).

***

НБУ подсчитал убытки украинских банков за восемь месяцев. Объем потерь украинских банков за восемь месяцев 2015 г. составил 47,9 млрд грн. При этом в августе он увеличился на 14,6 млрд грн. Об этом сообщает пресс-служба Нацбанка.

«Расходы банков Украины за январь – август 2015 г. без учета неплатежеспособных банков составили 189,1 млрд грн. Чистый убыток банков по состоянию на 1 сентября 2015 г. 47,9 млрд грн. Доходы банков Украины за январь – август 2015 г. составили 141,2 млрд грн», – говорится в

сообщении.

Сообщается, что за август 2015 г. общий объем убытка по платежеспособным банкам составил 14,8 млрд грн. При этом 99,9 % убытка за август составил убыток, полученный одним банком.

«Отрицательный финансовый результат этого банка за август 2015 г. сформировался главным образом за счет значительных объемов отчислений в резервы на возможные потери от активных операций – 14,6 млрд грн (86,4 % объема отчислений в резервы за август 2015 г. в целом по платежеспособным банкам). Это связано с необходимостью покрытия кредитных рисков по кредитным операциям, в том числе в связи с ухудшением состояния обслуживания долга заемщиками из зоны АТО», – отмечается в сообщении.

При этом, по данным НБУ, 93 банка за август 2015 г. получили прибыль на общую сумму в 1,2 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 22.09).

***

Фонд гарантирования предлагает НБУ ликвидировать «Дельта Банк».

Срок временной администрации в неплатежеспособном «Дельта Банке» еще не истек, а Фонд гарантирования вкладов уже предлагает Национальному банку его ликвидировать. Об этом сообщает пресс-служба фонда.

«Фонд гарантирования вкладов физических лиц считает, что пока единственным возможным способом вывода “Дельта Банка” с рынка является “ликвидация неплатежеспособного банка с возмещением со стороны Фонда гарантирования средств по вкладам физических лиц”. Фонд намерен обратиться с соответствующим предложением в Национальный банк Украины», – говорится в сообщении.

Сообщается, что это связано с тем, что из восьми квалифицированных инвесторов конкурсные предложения предоставили только два инвестора. Один из них не был допущен к конкурсу из-за неуплаты гарантийного взноса, а предложение другого не отвечало принципу наименьших затрат для Фонда гарантирования.

Национальный банк признал неплатежеспособным входящий в группу крупнейших «Дельта Банк» 2 марта, в результате чего Фонд гарантирования вкладов физлиц ввел в банк временную администрацию. В августе фонд продлил сроки временной администрации в банке до 2 октября включительно (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Государство задолжало бизнесу 47 млрд грн.

Во время круглого стола на тему: «Новая налоговая реформа – шанс экономического развития ГМК Украины» заместитель министра финансов Е. Макеева сообщила, что государство задолжало бизнесу 47 млрд грн налогами (<http://korrespondent.net/business/financial/3567078-hosudarstvo->

zadolzhalo-byznesu-47-myllyardov-hryven).

Она также рассказала, что правительство начало национальное обсуждение налоговых реформ и одни из основных проблем, которые существуют в настоящее время, – несвоевременное возмещение НДС и ситуация с переплатами налога на прибыль.

Замминистра финансов добавила, что одной из проблем является также отключение предприятий и компаний от системы автоматического возмещения НДС. «Я получаю жалобы ежедневно от компаний, которых отключили от системы автоматического возмещения НДС», – констатировала Е. Макеева.

Представители ГМК изъявили желание участвовать в реформировании налоговой системы вместе с государством. Невозмещение НДС лишает предприятий оборотных средств и ставит их на грань выживания в кризисное время.

Как сообщил финансовый директор меткомбината «Запорожсталь» Р. Божко, в настоящее время ГМК находятся между двух огней: внутренней ситуации в Украине, когда объемы потребления металлопродукции снижаются, и на мировых рынках, где существует переизбыток предложения и падают цены.

По его словам, сейчас метпредприятиям сложно привлекать финансы для пополнения оборотных средств, а невозмещение НДС еще больше ухудшает ситуацию (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 23.09).

***

«Укргаздобыча» задолжала госбюджету 3,9 млрд грн рентных платежей. Крупнейший газодобытчик сократит производство в 2015 г. Об этом «РБК-Украина» сообщили источники в Фискальной службе Украины.

По данным источника, «Укргаздобыча» взяла отсрочку до конца года погашения задолженности по уплате налогов под 36 % годовых. Таким образом, компания дополнительно потеряет 400 млн грн.

В пресс-службе компании наличие задолженности подтвердили, однако отказались уточнить размер неуплаченных налогов и условия отсрочки, отметив, что текущая задолженность НАК «Нефтегаз Украины» перед «Укргаздобычей» составляет почти 7 млрд грн.

По подсчетам экспертов, размер падения добычи природного газа в 2015 г. ожидается на уровне 2 млрд куб. м.

Ранее председатель Государственной фискальной службы Р. Насиров заявлял, что задолженность нефтедобывающей компании «Укрнефть» по уплате рентных платежей за пользование недрами, по состоянию на 1 августа, составила 9,6 млрд грн.

Напомним, в июне месяце председателем правления «Укргаздобычи» был назначен партнер McKinsey Ukraine О. Прохоренко (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09).

***

В НАК «Нефтегаз Украины» объяснили, как возникает дефицит компании на торговле газом для нужд населения. Об этом говорится в сообщении пресс-службы компании.

«Попробуем объяснить, откуда берется дефицит “Нефтегаза” на торговле газом для нужд населения. Действительно, украинский газ мы покупаем дешевле, чем продаем, – говорится в сообщении. – В прошлом году плюсовая разница на этом газе была $6,7 - 4,9 = 1,8$ млрд грн. Это при условии 100 % оплаты. Но этим газом мы покрыли бы лишь около 60 % потребностей населения в газе и тепле. Остальное пришлось закупить за границей по полной рыночной цене на условиях предоплаты. А продали мы его населению и тепловикам для населения по низкой цене. Даже если бы с нами полностью и вовремя рассчитывались за газ, мы бы потеряли на нем $26,5 - 6,0 = 20,5$ млрд грн. В результате имеем 1,8 млрд грн положительной разницы на украинском газе и 20,5 млрд грн потерь на импортируемом. Суммарно потери 18,7 млрд грн».

В НАК отметили, что дешевым газом пользовались все без исключения потребители, в том числе и состоятельные, однако при этом потери «Нефтегаза» покрывались из налогов всех граждан. «Если бы хотя бы 10 % самых богатых потребителей оплачивали свой газ по полной рыночной цене, эти потери сократились бы более чем вдвое. Почти 10 млрд грн осталось бы в госбюджете на другие нужды», – подчеркнули в «Нефтегазе».

Напомним, рабочая группа Верховной Рады по рассмотрению вопросов обоснованности повышения цен и тарифов на энергоносители и коммунальные услуги попросила Кабинет Министров Украины проверить достоверность дефицита НАК «Нефтегаз Украины» (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2015. – 23.09).

***

Украина втрое сократила импорт агропродукции из России. Основную долю импорта составили табак, шоколад, кофе, чай и пряности. За семь месяцев 2015 г. Украина импортировала из Российской Федерации сельхозпродукции на общую сумму 140,372 млн дол. США, что на 66 % меньше, чем за аналогичный период прошлого года. Об этом сообщил министр аграрной политики и продовольствия Украины А. Павленко в Facebook.

«За указанный период общий импорт аграрной продукции из РФ сократился на 66 % и составляет 140,372 млн дол. США (против 410,275 млн дол. США за семь месяцев 2014 г.)», – написал он. По его словам, основную долю импорта составили табак и табачные изделия; какао-бобы и продукты из них, шоколад; кофе, чай и пряности; изделия из зерна и хлебных злаков; маргарин; сыры и йогурты, кондитерские изделия (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 23.09).